

DARBININKAS

Vol. LVIII Nr. 23, Penktadienis-Friday Kovas-March 16, 1973

SECOND-CLASS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N.Y. 11221 15 centų

SAVAITĖS ĮVYKIAI

Kovo 12-19

LENKTYNĖS TARP MASKVOS IR PEKINO

Maskva prabilo apie taikos ir prekybos sutartį su Japonija. Kinija tuo tarpu ėmėsi ryšių su vakarų Europa, kad užkirstų kelią Sovietų įtakai.

Atgijo 8. Vietnamo agresijos grėsmė (ne be Sovietų paramos).

Prieš Ameriką pradėta diplomatinė akcija Saugumo Taryboje dėl Panamos kanalo.

Viduje sustiprėjo įtampa tarp prezidento ir Kongreso iki demokratų nutarimo, atvirai kenkiančio Nixono užsienio politikai.

Tai savaitės įvykių viršūnės. Tarp jų ypatingo dėmesio traukė Sovietų ir Kinijos diplomatinis lenktyniavimas dėl įtakos.

Sovietai prabilo apie taikos ir prekybos sutartis tarp Sovietų ir Japonijos. Didžioji kliūtis sutarčiai buvo Japonijos reikalavimas, kad Sovietai grąžintų keturias Kurilų salas, kurias Sovietai, pritariami Amerikos ir Anglijos, 1945 pasisavino iš Japonijos. Prieš pusantro mėnesio Pravda tą reikalavimą atmetė. Dabar Tasso atstovas Zamiatinas Sovetskaja Rossija laikrašty prašė apie galimą dėl salų kompromisą ir reikalą daryti taikos sutartį. Japoniją vadino "natūraliu partneriu" prekyboje. Apie kompromisą kalbėjo ir Japonijos min. pirmininkas, neatsisakydamas nuo salų, bet jų reikalą atidėdamas.

Japoniją vilioja prekybinės galimybės Sovietuose. Apie jas prašė Japonijos užs. ministeris, lankydamas Maskvą pereinant rudenį. Sovietus vilioja taip pat Japonijos siūlymas—ekspluatuoti Sibiro aliejų. Japonai siūlė nutiesti 4,400 mylių vamzdžius iki Pacifiko alieju. Japonai tokiu būdu gautų šeštą dalį viso jai reikalingo aliejaus. Sovietai juo galėtų aprūpinti savo karines įgulas, nes vamzdžiai eitų Kinijos pasieniu.

Sovietams šį reikalą suaktualino ir politinis motyvas — galimas bendradarbiavimas prieš Kiniją, kurioje jau buvo atsilankęs Japonijos min. pirmininkas. O čia dar ir Amerika su Kinija keičiasi diplomatiniais ryšiais. Dėl to Tasso atstovas Zamiatinas ta proga skyrė karčias užuominas Amerikai.

Pažymėtina, kad Zamiatinas prašė apie sutartis su Japonija kaip tik tuo laiku, kai į Maskvą atvyko Amerikos išdo sekretorius Shultz.

Kinija tuo pačiu metu imasi diplomatinės ofenzivos Europoje, kad užkirstų kelią Sovietų norimam Europos saugumo konferencijai. Aplenkė Kinija Sovietus, sudarydama diplomatinis ryšius su Ispanija. Kinijos užsienio reikalų ministeris numatė lankytis Europos sostinėse. Kinų spauda pritildė ankstesnius savo spaudos balsus prieš Amerikos pasilikimą Europoje. Prancūzijos prezidentas lankysis Pekine rugsėjo mėn.

KĄ SHULTZ PARVEŽĖ IŠ MASKVOS

Amerikos išdo sekretorius G. P. Shultz Maskvoje lankėsi prekybos reikalais. Prekybos sutartis pasirašyta, bet ar Kongresas ją tvirtins? Sovietai nori, kad ji būtų pripažinta didžiausio palankumo principas. Ką jis reiškia, matyti iš faneros pavyzdžio: dabar fanerai iš Sovietų maitas yra apie 50 proc. faneros vertės; jei bus palankumo principas taikomas, maitas tebus apie 7 proc.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA, 1973 NR. 4

Redakciją pasiekė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika 1973 Nr. 4," kuri yra leidžiama pagrindų, kaip ir Sovietų Sąjungos "samizdatas" "Baigiamųjų įvykių kronika". "Kronika" turi dvi dalis. Per

Kongrese stiprus pasipriešinimas palankumo principui, kol Sovietai reikalauja iš žygių emigrantų specialių mokesčių. Shultz turėjo paveikti Sovietus, kad jie tais mokesčiais nedarytų kliūtis Kongresui patvirtinti. Paskelbta, kad tuo tarpu jis teparvežęs Sovietų pareiškimą, jog tai Sovietų vidaus reikalai ir jog jie tikisi, kad prezidentas Nixonas vykdys savo įsipareigojimus, t.y. palankumo principą taikys. Katra pusė susispyriavimą laimės?

Prekybai kita kliūtis — Sovietai neturi ko daug eksportuoti į Ameriką. Už Amerikos importą galėtų atsisteisti nikelis, platina, paladijum ir kt. metalais, kurie Amerikai labai reikalingi, ypačiai automobilių pramonei pradėjus kovą prieš oro taršą. Bet Amerikos pramoninkas labiau vilioja tas pats kaip ir japonus — Sibiro aliejaus ir natūralinių dujų eksploatacija. Ir jie žada Sovietams organizuoti vamzdžius, investuodami bilijonus dolerių ir gaudami tos žaliavos Amerikos reikalais. Ir šis reikalas Shultzo buvo keliamas.

Tuo reikalu Sovietai dabar yra patogioje pozicijoje pasibranginti, pasirinkdami Amerikos ar Japonijos pasisiūlymus arba abu.

ĮTAMPA TARP DVIEJŲ VALDŽIŲ

Kongresas mano, kad prezidentas pasisavina dalį valdžios, kuri priklauso Kongresui. Dėl to įtampa pereinant savaitę itin sustiprėjo. Pirmiausia dėl biudžeto vykdymo. Prezidentas atsisakė daryti išlaidas, kurias buvo nutaręs Kongresas. Toliau braukė iš 1974 metų biudžeto projekto sumas Johnsono laikais priimtoms pozicijoms. Demokratai nutarė patys paruošti biudžeto projektą kaip kontrolinį prieš Nixono projektą.

Paskutinė įtampa — prezidentas nesutiko, kad Kongresas apklausetų jo teisinį patarėją Dean dėl Watergate rinkiminio šnipinėjimo aferos, užsimindamas, kad tą jo atsakymo teise galėtų spręsti vyr. teismas.

Reikalas nuėjo taip toli, kad demokratai nutarė reikalauti Amerikos kariuomenės grąžinimo iš užsienio, nors sen. Jacksonas tą nutarimą pavadino "neatsakingumo viršūne", nes tokis nutarimas silpnina Amerikos pozicijas derybose dėl karinių jėgų mažinimo Europoje. Sen. Mansfieldas ejo dar toliau; reikalavo stiprinti ryšius su Kinija ir atsakyti nuo tarpusavio pagalbos sutarties su Taiwanu įsipareigojimų.

Prez. Nixonas kovo 15 pareiškė susirūpinimą, kad 8. Vietnamas laužo taikos sutartį, gabendamas P. Vietnamo link apie 30,000 kariuomenės ir 300 tankų. P. Vietnamas susineriņęs, kad komunistai atnaujins agresiją, kai tik amerikiečiai pasitrauks.

Gallupas rodo, kad opozicija prieš mirties bausmę, kuri vyraavo prieš trejus metus, dabar palaipsniui užleido vietą reikalavimui įvesti griežtesnes bausmes, įskaitant mirties bausmę. Jos prezidentas Nixonas pereinant savaitę ir reikalavo iš Kongreso.

12 puslapių pirma dalis pavadinata "Lietuvos Katalikų Bažnyčios padėtis" — bendra apžvalga. Čia kalbama, kad po 1972 metų pradžios 17,000 petičijos buvo jauti valdžios pastangos rodyti pasauliui, jog viskas yra susitvarkę; tam reikalui išgautas Vilniaus arkivyskupijos valdytojo Krivaičio priverstas pareiškimas Eltai; 1972 balandžio 11 vyskupas bei valdytojų priverstas "ganytojinis laiškas". Po Kalantos susidėginimo ir represijų valdžia rodė laikiną atoslūgį bendroje įtampoje prieš Bažnyčią.

Kaip valdžia pačios Bažnyčios rąnkam stengiasi kovoti prieš Bažnyčią, rodoma šios pirmos dalies trijuose skyreliuose.

"1. Bažnyčios vadovybė pajungtama ateistų interesams". Čia kalbama apie tokios prasmės vysk. Labuko interviu prancūzų komunistų laikraščiui "L'Humanité"; valdytojo Krivaičio pareiškimą "Vilnius" "Jokubkai; vysk. Pletkaus pareiškimą radio laidai, skirtai užsienio lietuviams; kalbama apie valdžios įgaliojimo kulto reikalams Rūgienio kišimąsi į kunigų skyrimą ir tam reikalui įsakymą vyskupam pasirūpinti iš Vatikano dispensą, kuri atleidžia nuo ka-

nonų nuostatų kunigus kilnojant.

Antras skyrelis pavadinatas "2. Kunigų pajungimas ateistiniam darbui". Čia kalbama apie draudimą kunigam vaikams katekizuoti, neleisti vaikams prie altoriaus patarnauti, gėlių procesijoje barstyti, vėliavų nešti; kunigų verbavimą pranešinėti saugumui apie kitus kunigus; angažuotų kunigų pareigą "idejiškai apdoroti" atvykstančius kunigus turistus.

Trečias skyrelis "3. Tikinčiųjų pajungimas ateistų užmačiom". Kalbama apie gydytojų, mokytojų ir kitų profesionalų įpareigojimą skaityti ateistines paskaitas, ypačiai tų mokytojų, kuriuos įtaria, kad jie yra "tikintieji".

Antroje daly (13-35 pusl.) informuojama apie įvykius atskirose vyskupijose.

Kauno arkivyskupija.

Šiluva: kaip milicija sulaukė žmones, vykstančius į Šiluvos atlaides 1972.IX. 8-15.

Telšių vyskupija.

Klaipėda: ką valdžia atsakė Klaipėdos tikintiesiems į prašymą grąžinti jiems bažnyčią.

Plungė: kaip 1972 Didįjį šes-tadienį komjaunuoliai įsiveržė į

(nukelta į 9 psl.)

IV-tos tautinių šokių šventės išdininkas Ignas Petrauskas (k.) įteikė šventės pelno čekį JAV LB centro valdybos pirmininkui Vytautui Volertui (d.). Iš šventės pelno liko 22,474.73 dol. Nuotr. V. Noreikos

Saugumo taryboje, kurios posėdžiai prasidėjo kovo 15 Panamoje, Panamos atstovas kaltino Ameriką, kad ji vykdanči "kolonializmą", ir reikalavo Panamos kanalo zoną perduoti Panamos vyriausybei. Bet kokį nutarimą Amerika čia vetuotų.

Kanalas buvo prakastas amerikiečių ir Amerikos suverenumui perduotas 1903 metų sutartimi su Panamos vyriausybe. Amerika dabar sutinka atsakyti sutarties, bet reikalauja dar ją pratęsti 50 metų.

Kinija patenkinta, kad Nixonas paskyrė atstovu į Kiniją ilgametį diplomatą David K. E. Bruce.

Kovoje prieš kainų kilimą prezidentas paskelbė, kad bus perduota vyriausybės metalo atsargų dalis. Cinko, aliuminijaus ir kt. metalų esą už 6.5 bil. Iki 1.7 bil. galima perduoti be Kongreso pritarimo. Paleidus ir rinką dalį tų atsargų, turėtų sumažėti tų metalų kainos.

New Yorko metu vietoje Lindsay Rockefelleris ir eilė kitų respublikonų bei liberalų norėtų matyti grįžtant demokratą R. Wagnerį.

Sovietuose apie Volgą ir Uralą duonos ir bulvių taip pritrū-

ŠOKIŲ ŠVENTĖ DAVĖ 22 TŪKSTANČIUS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

Laisvojo pasaulio lietuvių ketvirtoji tautinių šokių šventė buvo didinga, gerai suruošta, tvarkingai ir įspūdingai vedama. Jų dalyvavo net JAV prezidento žmona P. Nixon. Šokėjų skaičiumi ji buvo pirmaujanti, dalyvių skaičius pralenkė buvusias šventes.

Nutilo šventės aidai; tik šventei ruošti komitetas su energingu pirmininku dr. Leonu Kriaučeliūnu krutėjo net iki vasario pabaigos. Ejo gandai, kad šventė davusi didelius nuostolius. O Tabor Farmoj spaudos, LB ir radijo žmonių suvažiavime net buvo aštriai užklausta: Kodėl nuostoliai, ar tiesa? Tada JAV LB centro valdybos pirmininkas V. Volertas kukliai atsakė: Palaukim; kai komitetas darbus baigs, paaiškės.

Komitetas darbą baigė. Kovo 10 Jaunimo centran dr. L. Kriaučeliūnas sukvietė komiteto narius, JAV LB c.v. pirmininką V. Volertą, vicepirmininką kultūriniam reikalams A. Vaškėlį, spaudos ir radijo atstovus. Sukvietė tam, kad tartų paskutinį ačiū visiem bet kuo prie šventės prisidėjusiems ir kad galutinai atsiskaitytų su šventės ruošimo bei piniginiiais reikalais.

Pokalbį jis pats ir pradėjo, paskaitydamas kruopščiai ir išsamiai paruoštą apyskaitinį pranešimą.

Pranešime dr. Leonas Kriaučeliūnas pažymėjo, kad jis buvo jau 1970 įprašytas JAV LB c.v. pirmininko V. Volerto priimti šokių šventės komiteto pirmininko pareigas. Jis jas priėmė jausdamas meilę jaunimui ir tautiniam šokiui bei turėdamas tam darbą patirties.

Pažymėjo, kad paskutinioji tautinių šokių šventė buvo viena iš iškiliausių; dalyvavo 1961 tautinių šokių šokėjas ir 12,000 žiūrovų. Pralenkė visas į šventę dėtas viltis. Mūsų šaunūsiai jaunimas supynė milžinišką gyvų gėlių vainiką, tuo parodydamas laisvam pasauliui, kad mes esam gyvi.

Išryškino uoliojo komiteto išdininko Ig. Petrausko didelį darbą, ypač po šokių šventės, sudarant pinigine apyskaitą.

Šiltu žodžiu prisiminė JAV LB centro valdybą ir jos pirmininką Vytautą Volertą, su kuriuo taip nuoširdžiai buvo kooperuota, dirbta, ir pareiškė jam padėką, kaip vyriausiam šventės rengėjui. LB centro valdyba buvo iš ypatingai kantri. Nė karto pirmininkas nesiteiravęs apie piniginius šventės reikalus. Tik visada klausdavęs, ar dr. Kriaučeliūnas neturįs kokių bėdų.

Daugeliui intensyviai dirbant, šventės sėkmė buvo visokeriopai užtikrinta. Darbai sėkmingai baigti su geriausiais rezultatais.

Tėv. J. Bružikas, S.J.

ŽUVO TĖVAS JONAS BRUŽIKAS, SJ

Sao Paulo, Brazilijoje, kovo 13 traukinio nelaimėj sunkiai sužeistas kun. Jonas Bružikas, jėzuitas misijonierius. Nuvežtas ligoninėn, tą pačią dieną mirė. Palaidotas kovo 14 Sao Paulo kapinėse. Velionis buvo gimęs 1897 gegužės 20 Tvardiškių km., Kauno apskr. Baigęs Žemaičių kunigų seminariją, 1922 gegužės 17 įšventintas kunigu. Po metų įstojo į jėzuitų ordiną. Buvo vienas iš garsiausių lietuvių misijonierių, vedančių misijas Lietuvos ir Amerikos lietuvių tarpe. Bolševikams okupavus Lietuvą, buvo kalinamas iki vokiečių okupacijos. Tremty vedė misijas Vokietijos lageriuose prisiglaudusiems lietuviams. Išeivijoj reikišė tarp Urugvajaus ir Brazilijos lietuvių. Pereitais metais atšventė 50 m. kunigystės ir 75 m. amžiaus sukaktis Chicagoj, savo sanbrolių tarpe.

Viso pajamų turėta 99,329.95 dol. Išlaidų — 76,855.22 dol. Taigi pelno liko 22,474.73 dol. Pelno čekį JAV LB c.v. pirmininkui V. Volertui įteikė komiteto išdininkas Ignas Petrauskas. Daugiausia surinkta už parduotus bilietus — 48,692. Komiteto pastangomis aukų gauta 20,531.16 dol. (tai, atrodo, ir yra tikrasis pelnas). Už ryžtą telkiant aukas komitetui tenka padėka. Pažymėtina, kad pajamų davė III-osios tautinių šokių šventės įnašas, talentų vakaras, baro pajamos, leidinio pelnas, procentai ir vakarienė.

Kiekvienai tautinių šokių grupei komitetas išmokėjo 50% kelionės išlaidų; tai sudarė 27,087.16 dol. Vien amfiteatro nuoma atsiėjo 12,859.82 dol. orkestras — 5,475 dol. Čia suminimos tik pačios stambiausios pozicijos. Dr. L. Kriaučeliūnas ta proga pateikė patirtus trūkumus ir davė sugestijų ateičiai.

Ketvirtosios tautinių šokių šventės komitetas, ruošdamas šventę, jau pačioj pradžioj patyrė, kad trūksta pinigų, trūksta tautinių šokių vadovėlių, trūksta drabužių aprašymų, trūksta mokytojų. Suminėjęs trūkumus, čia pat jis pateikė ir siūlymus ateičiai, į kuriuos turėtų rimtą dėmesį atkreipti LB centro valdyba.

Siūlo: 1973 sušaukti Amerikos ir Kanados tautinių šokių mokytojų suvažiavimą, kuriame būtų išrinkta nauja valdyba-institutas ir nustatytas repertuaras ateinančiai V-ajai tautinių šokių šventei; 1974 suruošti Amerikoj ir Pietų Amerikoj tautinių šokių mokytojų kursus; V-ajai tautinių šokių šventę ruošti po ketverių metų, t. y. 1976, nes penkeri metai esą per ilgus laiko tarpas.

Ketvirtoji tautinių šokių šventė esanti mūsų tautinio gyvastingumo gera rodyklė, kad ir po 28 metų tremties gyvenimo esam tautiškai, kultūriškai ir politiškai gyvi ir žvelgiam su viltim į ateitį. Šios šventės skaičiai rodo, kad mūsų jėgos, ryžtas ir pastangos ne mažėja, bet didėja. Pateikė visų keturių tautinių šokių švenčių statistiką; ji įdomi ir prie progos teks prie jos sugrįžti.

Įdomų pranešimą dr. Leonas Kriaučeliūnas baigė šiais žodžiais:

"Noriu išreikšti viešą padėką JAV LB centro valdybai už man ir mano komitetui šio darbo pavedimą. Dirbom, kiek galėjom, darėm, kaip sugebėjom. Klaidų neišvengėm. Bet kas jų nedaro?"

Su šiuo pranešimu verčiau paskutinį IV-osios t.s.s. rengimo darbų lapą. Šį uždavinį gavau iš tavęs, Lietuvos Bendruomene. Įdėtą darbą ir rūpesčius IV-osios t.s.s. komitetas ir taktininkai skiriam pavertgai, kenčiančiai Lietuvai. Tai mūsų dovana jos likiminių kovoj dėl laisvės. Šio darbo apyskaitą ir rezultatus pristatau Jum, centro valdybos p. pirmininke Volertai. Jei gerai atlikom — negirkit; mūsų pareiga buvo dirbti. Jei blogai — papeikit."

Dar kartą padėkojo spaudai, radijui, komiteto nariam, meno vadovei Genovaitėi Breichmanienei, su kuriais tekę vienin-gai dirbti, ir c.v. pirmininkui V. Volertui, su kuriuo šventės organizavimo sūkuriose ir pošventiniuose rūpesčiuose visada buvęs gražus bendradarbiavimas.

JAV LB c.v. pirmininkas V. Volertas, priėmęs 22,474.73 dol., išreiškė gilią padėką šventės komiteto pirmininkui dr. Leonui Kriaučeliūnui, jo šeimai ir visam komitetui už taip šauniai atliktą darbą. Iškelė komiteto ir jo pirmininko ryžtą, drąsą, sumanumą ir nepaprastai nuoširdų abinų bendradarbiavimą. Gerėjosi praėjusios t.s.s. sėkmė, kuri pavertgai tėvynėi ir išeivijai liudija mūsų gyvastingumą ir ryžtą kovoti už Lietuvos laisvę.

JURGIS JANUŠAITIS

AR TEISĖ IR TEISINGUMAS LEMIA SPRENDŽIANT AMERIKOS PRIVATINIŲ MOKYKLŲ RĖMIMĄ?

Remti, neremti: prezidento ir teismo nusistatymai

Su pereinamųjų metų rinkimais privatinė mokyklų klausimas vėl pateko į viešus svarstymus, diskusijas.

Vienoje pusėje nuskambėjo prezidento Nixono dar toli prieš rinkimus (1971 rugp. 17 Kolumbo vyčiam New Yorke) pasisakymas už paramą tėvams, kurie leidžia savo vaikus į privatinę mokyklą. Savo pareikšimą tešdamas, Nixonas 1974 metų biudžete įrašė 300 milijonų šiai paramai. Numatė atleisti nuo mokesčių po 200 dol. už vaiką tuos tėvus, kurie leidžia vaiką į privatinę mokyklą.

Prezidentą remia įtakingasis Arkansas kongresmanas demokratas Wilbur D. Mills.

Priešingoje pusėje garsėjo vyriausias teismas su Nixono paskirtais teisėjais, kuris jau po rinkimų nusprendė, kad bet kokia parama tėvams, kurie leidžia vaikus į privatinę mokyklą, jau esanti parama religijai, o tai priešinga konstitucijos pirmajam papilui.

Katros pusės įtaka didesnė?

Amerikoje dabar garsiai šaukiama, kad prezidentas noris paveržti valdžią iš Kongreso. Bet niekas nešaukia, kad vyriausias teismas seniai yra paveržęs valdžią ir iš prezidento ir iš Kongreso. Teismas ne tik aiškina, ar konkretus faktas suderinamas su įstatymais, bet aiškina ir įstatymą taip, kaip patinka jam, nebūtinai, kaip jį suprato jo leidėjai; kaip jį suprato ir eilę metų vykdė vyriausybė. Jeigu Kongresas ir priimtų paramos įstatymą, tai teismas gali paskelbti, kad jis prieš konstituciją, ir įstatymas negalioja. Taip jau yra nutikę su vadinaimu "businimo" įstatymu.

Nuo 1968 m. apie 13 valstijų buvo priėmę įstatymus už paramą. Tačiau teismas panaikino tokius įstatymus Ohio, Pensilvanijoje. Vyr. teismas spres ir New Yorko valstijos priimtą įstatymą už paramą. Sprendimo laukiama apie birželio mėn. Atsižvelgiant į ligšiolinę praktiką, spėjama, kad vyr. teismo sprendimas bus neigiamas. Tai pagreitins privatinė mokyklų nykimą.

Privatinė mokykla jau nykimo kelyje

Teigiama, kad privatinėse mokyklose šiuo metu yra 5

mil. mokinių. Didžiausia jų dalis yra katalikų parapišose mokyklose — 4.2 mil. Toliau eina liuteronai su 170.000.

Mokinių skaičius privatinėse mokyklose sumažėjo — per pastaruosius 7 metus nukrito iš 6.1 mil. iki 4.2. Mokyklos priverstos arba uždaryti, ar kelių parapijų mokyklų sujungiamos į vieną. Teigiama, kad vidutiniškai po vieną mokyklą uždaro kasdien.

Sumažėjo seserų vienuolių skaičius. Jos dirbo mokyklose pusiau veltui. Pasauliečius mokytojus samdant, reikia jiems mokėti algas, artimas viešųjų mokyklų mokytojų algom.

Esą sumažėjęs ir katalikų tė-

vų pasitikėjimas katalikiškom mokyklom po nuskambėjusių įvykių Katalikų universitete ar net spaudoje aprašytos auklėjamosios praktikos seserų, kurios mokiusios, kad sekmadienį nebūtina klausyti mišių. Tegul tai vienas kitas atsitikimas, bet jie toli nuskamba ir daro įtaką, priešingą katalikiškom mokyklom.

Teisiniai argumentai prieš ir už paramą tėvams, kurie leidžia vaiką į privatinę mokyklą

Vyr. teismas pasisakė prieš paramą, remdamasis konstitucijos pirmuoju papildu. Jis yra toks:

Congress shall make no law respecting the establishment of

LIETUVOS GYVYBINIAI INTERESAI KARALIAUČIUJE

Škirpa iš vokiečių Federalinės Respublikos reikalauja milijonų už Suvalkus

SPAUDA

Europos LF Bičiulis 1973. III.4 informuoja apie "Memeler Dampfboot" atsiliepimus.

"Šitokiems dviem vardais — rašo Europos LF Bičiulis — vokiečių klaidėdžių mėnesinis laikraštis "Memeler Dampfboot" (1973 m. nr. 2) paskelbė straipsnį, kuriame mėgina įvertinti du lietuvių memorandumus. Čia skelbiame tą straipsnį beveik ištisai ir be komentarų, kad būtų matyti, ką apie mūsų problemas galvoja dalis mūsų kaimynų vokiečių.

"Memeler Dampfboot" savo straipsnį pradeda:

"Tremties lietuviai mums, vokiečiams, vėl sugalvojo dvi staigmenas. Ryšium su pasirašymais Maskvos reikalavimais Europos saugumo konferencijai, jie įteikė Vakarų didiesiems memorandumą, kuriame reikalauja šiaurinės Rytprūsų dalies su Karaliaučiumi. Antras memorandumas yra Kazio Škirpos, paskutinio Lietuvos pasiuntinio Berlyne, kuris reiškia nuomonę, kad Fed. Vokietija turinti lietuvių laisvės kovai grąžinti tuos 7.5 milijonų auksinių rublių, kuriuos Stalinas yra Hitleriui užmokėjęs už Suvalkų dalį.

Pradėkime su palyginamai nekaltu Lietuvos diplomato prašymu, diplomato, kuris 1941 m. buvo Laikinosios Lietuvos Vyriausybės ministru pirmininku, kai vokiečių kariuomenė išvadavo Lietuvą iš rusų. Škirpa, šiandien gyvenantis JAV, savo memorandumą adresuoja tremties lietuviams. Taigi, jo memorandumą galima traktuoti kaip privačią politikos nuomonę.

Škirpa savo rašte aiškina, kad Stalinas nupirko iš Hitlerio sklypą Lietuvos žemės už 7.5 milijono rusiškų rublių, tada 31.5 mil. reichsmarkų vertės. Pagal pirmą pasidalinimą interesų sferomis tarp Vokietijos ir Sov. Sąjungos, Lietuva buvo priskirta Vokietijos žiniai, kai tuo tarpu Stalinas gavo laisvas rankas Latvijoje ir Estijoje. Vėliau Stalinui pavyko išsireikalauti ir Lietuvą, bet Hitleris norėjo pasilikti Suvalkų dalį (prie Rytprūsų sienos) rubežiaus išlyginimui. Pagaliau Stalinas pasisūlė šį Suvalkų kampą už aukščiausia minėtą sumą atpirkti iš vokiečių.

Škirpa mano, kad Fed. Vokietija turėtų šią sumą įdėti į tarpautinį ar didesnį vokiečių banką lietuvių sąskaiton, kurie galėtų pinigų naudoti Lietuvos laisvės kovai.

Šiuo metu, kai visi prašo Vokietijos finansinės paramos, beveik negalima nė stebėtis, kad ir tremties lietuviai ateina su savais reikalavimais. Atrodo, jie bus užmiršę, kad pats piktasis Hitleris juos išgelbėjo nuo sunaikinimo, kai 1940-41 m. visi bėgo nuo Sovietų, arba kaip "Folksdoitsche" repatriavo su tikraisiais Lietuvos vokiečiais pas mus. Jie taip pat bus pamiršę, kad 1944 m. vokiečių kariuomenė viską Lietuvai padarė, kad išgelbėtų ją nuo naujos okupacijos. Pagaliau jie užmiršta ir tai, ką Fed. Vokietija yra padariusi ir dar tebedaro tremties lietuviams.

Daug toliau einantis yra betgi Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto memorandumas Vakarų vyriausybės, kurios dalyvaus planuojamoje Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje.

Jame VI. skyrius, pavadintas "Šiauriniai Rytprūsiai", taip skamba:

"Šiaurės Rytprūsiai turėtų būti vienas iš svarbiausių teritorinių klausimų iš II. Pasaulinio karo Europos dienotvarkėje. Potsdamo konferencija 1945 m. priskyrė šią sritį Sovietams, galutinį sprendimą paliekant tautos konferencijai. Sovietai savo reikalavimus į šią teritoriją grindė dideliais nuostoliais antrame tarpsnyje II-jo Pas. karo. Šie reikalavimai yra betgi nepagrįsti, nes Sov. Sąjunga ir Hitlerinė Vokietija 1939-41 m. buvo kolaborantai ir abi neša atsakomybę už karo pasekmes. Sovietų ir nacių karo aukoms pasibaisėtina atrodo, kad Sov. Sąjunga už tai yra kompensuojama, ir dargi

religion, or prohibiting the free exercise thereof.

Teismo nuomonę remia kai kurie teisės profesoriai. Bet kiti teisės profesoriai teigia, kad kalbama parama tėvams konstitucijai visai neprieštarauja. Vadinasi, vienos nuomonės nėra dėl tos konstitucijos.

Pažymėtina betgi, kad konstitucijos aiškintojai nutyli J. Tautų priimtą deklaraciją apie visuotines žmogaus teises. O joje įrašyta:

"Everyone has the right to education... Parents have a priority right to chose the kind of education that shall be given to their children..." (Article 26, 3).

Tą deklaraciją Amerika ne tik priėmė, bet ji buvo iniciatorius. Vadinasi, ją laikė suderinama su Amerikos konstitucija. O ir vyr. teismas nesiskardeno, kad ta deklaracija negali saistyti Amerikos kaip priešinga konstitucijai.

Pagal deklaraciją ne valstybei, bet tėvams priklauso teisė (nukelta į 6 psl.)

SPARTA — Rašomos mašinėls iv. kalbomis, radio, spalv. TV, computer, iv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios Kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 566 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujami Queens ir apylinkės lietuviai. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokal nuo Woodhaven Blvd.).

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 429 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUZŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priimama kaina.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūvims. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dažlia ir Albertas Ražžūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5136.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos įsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės škaros ir šalikai — geriausias rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

LIETUVIŠKOS MUZIKOS PLOKŠTELĖS, knygos, sveikinių atvirukai, vėliavėlės, drožiniai, automobiliam lipinukai, suvenyrai gaunami Darbininko administracijos (tel. GL 2-2923) ir ALICE'S Florist Shop, 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418. Tel. 846-9527. Krautuvė atidara 7 dienas savaitę.

Lietuviškam rajone —

LIETUVIŠKA GĖLIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklų sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAvenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta — Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupines keliones atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:

LEKTUVAI
VIEŠBUČIAI
LAIVAI (Cruise)
AUTOBUSAIŠ jdomių vietų lankymas

Specialios nuolaidos:

INDIVIDAMS (ekskursintais bilietais)
GRUPĖMS JAUNIMUI SEIMOMS

Jūreivis Vyt. Gadliauskas ir Laisvės Žiburio radijo atstovė Daiva Kezienė Bedford, Mass., televizijos stotyje. Gadliauskas pasakojo savo pabėgimo istoriją lietuviškai, o Kezienė vertė į anglų kalbą. Užpakalyje — stoties inžinierius. Nuotr. G. Paegle

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVI
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄSSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija nesusako.

POROS ĮVYKIŲ KALBA

Vienas jų — Prancūzijos rinkimai. Jų buvo laukiama su baimė, kad gali laimėti komunistai. Jei laimės, bus palaidotos asmens laisvės, prasidės nacionalizacija, ateis ūkinis chaosas. To baiminosi eilinis pilietis; baiminosi balsuotojų masės, nors politikieriai, socialistų partijos vadai dėjosį į bendrą frontą su komunistais.

Kitas faktas Italijoje. Pagal NYT (kovo 13) pranešimą italų krikščionių demokratų eilė veikėjų (su Carlo Donat Cattin) kovo 12 turėjo uždara pasitarimą su komunistų partijos veikėjais. Dalyvavo ir eilė kunigų! Pasitarimu krikščionių kairiojo sparno veikėjai pareiškė, kad reikia santykius su komunistais keisti; kad jie gali už komunistus ir balsuoti.

Šie pora faktų kalba aiškiai apie nuotaikas Vakaruose komunistų atžvilgiu. Nuotaikos nevienodos. Dalis intelektualų bei politikierių imasi ieškoti ryšių ir bendradarbiavimo su komunistais; liaudis, balsuotojų masės didžioji dalis, komunistų baiminasi ir jų prie valdžios neprileidžia.

Ne pirmas ir ne paskutinis kartas, kad liaudis instinktyviai nujaucia teisingiau negu intelektualai befilosofuodami, begudragalystadami. Italų kairiojo sparno kr. demokratų veikėjai samprotauja: komunistai yra jėga ir negalim jos neišnaudoti konservatyviom bei reakcinėm jėgom palaužti.

Taip samprotauti paskatino patys italų komunistai, paskelbę vaju verbuoti į partiją katalikus. Vadinasi, komunistai siekia sudaryti įspūdį, kad komunistai "ne prieš religiją".

Prancūzų komunistų partija stengėsi taip pat neatbaidyti buržuazinio nusiteikimo žmonių. Jų gen. sekretorius mitinguose pasirodavo apsitaisęs elegantiškai pagal buržuazines tradicijas; o priekaištus,

kad komunistai imsis nacionalizacijos atmesdavo su pasipiktinimu kaip šmeižtą.

Ši komunistų "sureligėjimą" ar "suburžuazėjimą" imti per gryną pinigą yra viena intelektualų galvojimo klaidų. Ją komunistai puikiai išnaudoja, kaip jie tai darė ir Lietuvoje 1940, liaudies kenkėjais apšaukdami tuos, kurie kalbėjo apie žemės nacionalizaciją.

Bet esama intelektualų, kurie mėgsta gyventi iliuzijom ir būti apgaudinėjami. Vakaruose tokių dabar lyg ir infliacija.

Po Leningrado konsulo — Baltimorės meras

Kartais apie tai, ką padaro amerikiečiai, patiriame ne iš amerikiečių, bet iš sovietinės spaudos...

Tiesoje 1973 vasario 4 aprašyta, kaip 1972 vasarą Vilniuje lankėsi amerikiečiai turistai ir atvežė "Vilniaus miesto vykdomajam komitetui adresuotus JAV Merilando gubernatoriaus p. M. Mandelio bei Baltimorės miesto mero p. V. D. Šeferio laiškus, kuriuose buvo pareikštas noras užmegzti draugiškus ryšius tarp Baltimorės ir Vilniaus miestų. Atsakydamas į šį pasiūlymą, Vilniaus miesto vykdomojo komiteto pirmininkas drg. V. Sakalauskas... lydintas TSRS pasiuntinybės Vašingtone konsulo Juškio", buvo priimtas Šeferio. Priėmimo Šeferis įteikęs Sakalauskui raštą, kuriuo jam "suteikiama Baltimorės miesto garbės piliečio vardas".

Neaišku, ar meras veikė su valstybės departamento žinia. Aišku betgi, kad jo iniciatyva davė progą Sovietam pademonstruoti, jog ryšiai su Vilniū tegali eiti per... Masvą.

Metai veja metus, o mes stebim jų slinkti, stebim kas atlika ar prarasta; kiek tū metų būta linksmų, kiek liūdnes momentais kaišytų. Proga žvelgti į praeitį ypač prisistato, kai ilgėniam laikotarpy pastoviai išdirbta, aukotasi. Švenčiami jubiliejai vedybinio gyvenimo, tarnybos toj pačioj darbovietėj, tarnavimo artimui ir pan. Ar nebus vienas iš gražiausių jubiliejų, kai minima ilgėsnė sukaktis pastovios tarmybos Dievui, Jo Bažnyčiai. Jo sukurtom sielom.

Pereitą savaitę šio laikraščio šioj vietoj minėta kun. dr. J. Prunskio 40 metų kunigystės sukaktis. Šiandien prisimenam kitą tokią pat sukaktį. Prieš 40 metų Kristaus kunigyste buvo apdovanotas Simonas Morkūnas. Šiomet balandžio 1, sekmadienį, jis mini dvi sukaktis: 40 metų kunigystės ir 22 metų klebonavimo Šv. Kazimiero lietuvių parapijoj Sioux City, Iowa.

Iškilmės bus pradedamos padėkos mišiomis, kurias Jubilias aukos 4 val. popiet Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioj. Kun. Simonui Morkūnui pagerbti 5:30 val. popiet parapijos salėj rengiamas banketas. Sukaktuvinį banketą ruošia parapijos rožinio draugijos narės ir parapijos kolektorai.

Simonas Morkūnas gimė 1902 vasario 16 Valtūnų kaime, Žemaitkiemio valsč., Ukmergės apskrity. 1926 baigė Kėdainių suaugusių gimnazijos 5 klases. 1933 birželio 15 baigė kunigų seminariją ir Vytauto D. universiteto teologijos-filosofijos fakulteto teologijos skyrių. 1933 balandžio 1 Kauno katedroj arkivysk. Juozapas Skvireckas jį įšventino į kunigus.

PASTORACINĖ IR ŠALPOS VEIKLA LIETUVOJ

Netrukus po šventimų, vos mokslo metam pasibaigus, jaunas kunigas Simonas Morkūnas 1933 birželio 20 paskiriamas Kauno Prisikėlimo bažnyčios vikaru. Tose pareigose išliko iki 1944 gegužės 12.

Ėjo jis ir kitas pareigas. Nuo 1933 liepos 15 iki 1940 birželio 15 buvo Šv. Vincento Pauliečio Draugijos Prisikėlimo skyriaus pirmininku, Šv. Vincento P. Draugijos centro valdybos garbės nariu, revizijos komisijos nariu. Nuo 1935 iki 1937 buvo krikščionių darbininkų Prisikėlimo skyriaus pirmininku.

Kun. S. Morkūnas nuo pat jaunystės rūpinosi vargšais, seneliais, ligoniais, studijuojančiu jaunimu. Būdamas Pri-

DUOKIT IR BUS JUM DUOTA

Kitų gerovei Lietuvoj surinko du milijonus litų, o Amerikoje — virš milijono dolerių

KARO AUDROSE

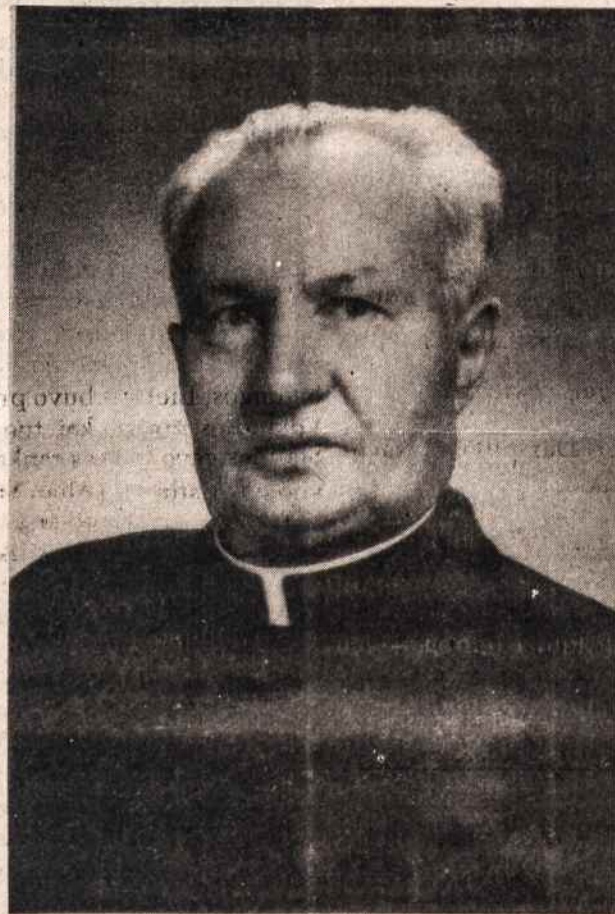
Kauno infekcinės ligoninės direktorium, nuvyko pas Kauno arkivyskupą metropolitą Juozapą Skvirecką ir stengėsi jį įtaigoti, kad Lietuvos Bažnyčios vardu jis kreiptųsi į galios turinčius asmenis sulaukyti Kaune pradėtam žiauriam žydų žudymui. Arkivyskupas pažadėjo daryti viską, ką tose aplinkybėse būtų buvę galima padaryti.

1944 gegužės 12 kun. S. Morkūnas buvo paskirtas Kaune, Vilijampolėj, didelės (20,000 parapičių) Šv. Juozapo parapijos klebonu. Jis kartu liko ir Kauno infekcinės ligoninės vicedirektorium. Jam buvo pavesta pastatyti didelę, gražią, milijoninės vertės bažnyčią, koplyčią Lampėdžių kurorte, seneliams prieglaudą ir įsteigti naujas kapines.

Dviejų mėnesių laikotarpy, pačiam karo sukury, kai nebuvo įmanoma gauti statybos leidimo ir medžiagų, kun. S. Morkūnui, turint geras pažintis su aukštais pareigūnais, pavyko gauti leidimą statyti mūrinį garažą. Jį pastatius, būtų buvę uždėtas kryžius, paverčiant jį laikine bažnyčia su 500 vietų. Pastatius didžiąją bažnyčią, šis pastatas būtų likęs kaip parapijos salė. Kun. Simono pastangomis ir asmeniškais pinigais buvo nupirka ir jau buvo pradėta gabenti pusė medžiagos.

Vokiečių okupacijos metu jis daug padėjo Kauno žydams ir keletą jų išgelbėjo nuo mirties. 1941 birželio 28 kartu su pulkininku dr. B. Matulioniu,

To dar negana. Jis išnuomojo trijų aukštų namus ir juos pagrindinai atremontavo. Ten įkūrė dar vieną senelių — ligonių prieglaudą su 60 lovų. Taip pat įkūrė tris vaikų darželius (iš jų vienas buvo pats moderniausias visoje Lietuvoje) ir biblioteką darbininkam.

Kun. Simonas Morkūnas, Sioux City lietuvių parapijos klebonas, švenčiąs savo kunigystės 40 metų sukaktį.

Kauno infekcinės ligoninės direktorium, nuvyko pas Kauno arkivyskupą metropolitą Juozapą Skvirecką ir stengėsi jį įtaigoti, kad Lietuvos Bažnyčios vardu jis kreiptųsi į galios turinčius asmenis sulaukyti Kaune pradėtam žiauriam žydų žudymui. Arkivyskupas pažadėjo daryti viską, ką tose aplinkybėse būtų buvę galima padaryti.

Kun. S. Morkūno iniciatyva keletas politinių kalinių karo metu buvo paleista iš kalėjimo. Kai kuriem jų grėsė net mirties bausmė. Parinkęs maisto, pats asmeniškai jį gabeno Kauno sunkiųjų darbų badaujantiems kaliniams.

New Yorko kardinolai F. Speelman ir dabartinis T. Cooke, būdami JAV armijos vyriausios kapelionai, Kalėdų švenčių metu lankė JAV karių, kovojančių frontuose. Kun. S. Morkūnas gi septynerius metus Kūčių nevalgė klebonijoj, bet vykdavo pas įvairių nusistatymų Kauno bedarbių ir vargšus. Ta proga, Šv. Vincento Draugijos Prisikėlimo skyriaus valdybos ir ponių rinkėjų (vadina mų kuratorių) padedamas, sušelpdavo po kelis šimtus šeimų ir pavienių asmenų turtingais maisto paketais.

Kauno, ypač "Brazilkos", vargšų jis būdavo vadinamas "ubagų karalium", nes, gerširdžių žmonių padedamas, nuolat vargšus šelpė maistu, drabužiais ir pinigais, o vaikus globojo vaikų darželiuose, tėvus — senelių-ligonių prieglaudose.

Pirmosios rusų ir vokiečių okupacijų metu jis buvo jo pastatytos Kauno tuberkuliozės (vėliau paverstos į Kauno infekcinę) ligoninės vicedirektorium ir senelių prieglaudos vedėju.

Dar prieš Vatikano antrojo suvažiavimo platintą ekumeninės dvasios sąjūdį kun. S. Morkūnas ekumenizmą vykdė praktiškai nuo pirmųjų kunigystės dienų. Jis giliai užjausdavo artimą ir jam padėdavo be religijos ir pažiūrų skirtumo. Jam buvo artimas vargšas ir turtuolis, mokytas ir bemokslis, katalikas ir nekatalikas, tikintis ir netikintis. Nenuostabu,

(nukelta į 5 psl.)

JUDAS

PRANAS MUNDEIKIS

IŠ KVERIOTO

1

Petras pasivedė į šalį Jokūbą ir Alpiejaus sūnų Levį, kuris buvo muitininkas, ir ėmė klausinėti: ne tiek klausinėti, kiek priekaištauti:

— Iš kur jis atsirado? Kas jį kvietė? Argi mes reikalingi šitokių praėjūnų?

Dar nė kelios savaitės nepraėjo — o... Žiūrėk! Jau tarbelę saugoti gavo!..

— Prisilaižė! — nusijuokė Alpiejaus sūnus.

— Prisilaižė! — vėl žybtelėjo akimis Petras: — Taigi, val... Jokūbo brolis kiek laižosi, — o, ką?!.. Juk — nieko?

— Tai kad tu, Petrai, vis kitaip... — susiraukė Jokūbas. — Mano brolis nesilaižė! Jis myli mūsų Viešpatį, ir — viskas. — Tu, Petrai, kartais man atrodo, — lyg galvą pameti, o nori būti mūsų viršininku...?

— Nu jau, nesimildamas, tik tu čia dabar nepradėk mane mokyt! Argi tai aš noriu? Juk gi pats gerai žinai, kad Viešpats mane nuo pat pirmos dienos tokiu paskyrė?... O mūsų Viešpatį?... Taigi mes visi juk mylime! Ar sakysi — ne?!..

O gal sakysi, kad tu gali pasverti: kuris mažiau — kuris daugiau?..

— Tai tu sakai, kad ir Judas taip pat kaip ir mes myli mūsų mokytoją?...? Tai ko tu tada iš jo nori?!..

— A! — numojo ranka Petras: — Kaip ten bebūtų — man vistiek įdomu būtų žinoti, kas jis toks ir iš kur jis čia priklydo; kas jį pakvietė?... Pristojo, va, kaip pasimetęs šuo, ir seka... Iš kur jis? Kas jo tėvai?..

— Nu jau tik nevadink tu jo šunimil! Argi šitai tavo reikalas? — užsistojė Judą Jokūbas: — Jis žmogus — linksmas, gyvas ir kol kas nei tau nei man nieko blogo nepadarė... Jeigu tau dėl ko nors jis nepatinka — tai tu pats negeras. Jo mokytinis!.. Argi mūsų Viešpats nesakė, kad mes turime mylėti vienas kitą?..

— Jokūbail! Tu net to nesupranti?!.. Juk viešas reikalas — mylėti, o visai kitas reikalas, kad tu negali jo pakęsti?... Tai čia nosį kyšt, tai ten; tai čia išsišiepęs, tai ten... Va, kad

ir aną kartą, kai Viešpačiui teviškėje nepasisekė...? Taigi, tuoj pat kaip kurmis ėmė šaipytis. Taigi girdėjai juk! Ar ne? "Susimovė mūsų Mokytojas" — pasakė. Taigi... Negalėti pakelti kai kurių neteisybų — dar nereiškia, kad tu jo nemylai. A! Kad ir kaip ten bebūtų — aš vistiek norėčiau žinoti, kas jis toks. Argi jūs visi dar nematote, kad jis visur knisiasi ir mūsų visų viršininku nori būti?... Jau vien dėl to reikėtų iširti, kas jis toks, tas mūsų "viršininkas"...

— Nesistebėk, Petrai! Tu visai nepažįsti žmonių iš Kverio to... Jie ten — visi tokie!.. Aš, kai buvau dar muitininku, kelis kartus girdėjau iš kito muitininkų, kad sunkiausi žmonės tai Kverio te.

— A-ha! — išpūtė akis Petras: — Kalbėk, Levi! Gal kas paaiškės!

— Man sakydavo, kad tie žmonės ten gyvena iš praeivių. Greičiausia, kad jo tėvas Simonas — o, ko gero, ir jis pats — buvo kokie nors vertelgos arba pinigų mainininkai. Jie, sako, ten jau gimsta pinigais mainydami: mat, jų lindynė stovi ant pat karavanų kryžkelės... — Čigonai! — šūktelėjo Petras.

— Ne! Kveriotai — nėra čigonai: jie žydi kaip ir mes, bet jie piktesni kaip čigonai. Sako, jiems muitininkai turėdavo uždėti po penkias pabaudas, kad

išgautų vieną muitą. Bet tų pabaudų paskui jie vistiek nemokėdavo... — Ganai! Aišku! — palingavo galvą Petras.

— Buvo jau ir laikas nutraukti pokalbį, nes į kalniuką jau lipo Mokytojas ir kiti jo mokytiniai, kadangi žmonių jau buvo priskrinę tiek daug, jog ant lygios žemės jis nebegalėjo jų visų matyti ir mokyti. Taigi, kad geriau visi girdėtų, jis ir pasilipo aukščiau pas Petrą ir Jokūbą. O po Levio kojomis susėdė ir visi kiti jo mokytiniai.

Judas atsisėdė žemiau — po Mokytojo kojomis ir, atsisukęs į kitus, pajukavo:

— Aš saugosiu Mokytoją, kad nesuspauštų. Tegū tik kuris pabando eiti arčiau! Aš savo tarbelę — kišt ir pakėsiu... Ei, gerieji žmonės!... Po skatėklį, po drakną, po staterą!.. Pamatysite, kaip neis; nei artyn! Tai saugos mus geriau kaip rosmėnų sargyba!... Judas juokėsi, net pagriūdamas, net pasiglostydamas savo raudoną brzdą.

— O ką jūs ten ant kalniuko taip karštai aptarėte? — Mokytojas nebeįstėvė juokais, atsisukęs į Petrą, Jokūbą ir Alpiejaus sūnų Levį, vadinamą Matu.

— Čia, Viešpatie... Mes trupučiuką dėl teisybės, — panarino galvą Petras ir paraudonavo.

— Teisėjais norite būti ar teisybės ieškote? — vėl skaniai nusijuokė Mokytojas ir, atsisukęs į minią, aiškiu tenoriniu balsu pradėjo:

— Neteiskite, ir nebūsate teisiam! Seikėkite tuo pačiu saiku, kuriuo norite, kad ir jums būtų atseikėta. Atleiskite vieni kitiems, nes tada ir jums bus atleista... —

Diena buvo graži, ir jo balsas skambėjo kaip sidabrinis varpas.

Judas pakreipė galvą taip, kad jo kairioji ausis atsisuko į Mokytoją, bet, priešais save pamatęs sėdintį visada sunkiai įtikinamą Tomą, jam šelmiškai pamerkė... —

— Mozės buvo jum parašyta, — kalbėjo Mokytojas toliau: — "Jeigu kas išdūrė jums vieną akį, — išdūrė ir jam; jeigu kas išmušė vieną dantį, — išmušk ir jam." Aš gi jum sakau: —

— Jeigu jum kas sudavė per žandą, — atsukite tokiam ir kitą skruostą; jeigu kas pasiskolino šimtą denarų, — nesmauk jo, jeitu jis nebėgali tau tos skolos gražinti. — Mylėkite vienas kitą; ir su neprieteliais gyvenkite geru ju... Jeigu jūs taip nedarysite, — kuo tada jūs skirsitės nuo pagonių?... —

— Jūsų šneka tebūnie: "Taip; taip; ne-ne!" Nes, kas viršaus to, — jau eina iš pikto... —

— Jeigu tavo akis tavę piktiną, — geriau išlupk ją: tau ge-

riau bus viena akimi gyventi negu visą kūną pražudyti... —

— Mozės buvo jum parašyta: "Nesvetimoteriausil" Aš, gi jum sakau: —

— Kas žiūri į moterį, jos geisdamas, — jau svetimoteriavo su ja... —

— Neduokite to, kas šventa, sunims; ir nemeskite perlų kiaulėms po kojų... —

— Darykite viską žmonėms, ko norite, kad ir jums būtų padaryta... Ant to juk remiasi visas įstatymas ir Pranašai. —

— Darykite valią mano Viešpaties: vien šauktis tuščiomis mano Tėvo nepakanka... —

Kada po ilgesnio laiko Judas vėl atsisuko į minią, minia jau buvo labai praretėjusi... Judas įkišo galvą į užantį ir sau vienas ėmė juoktis: —

— Taip!.. Atsukis jie tau kada tą antrą veidą pusę! Atsuk! Matysil... Peilį no kaklu, kumštį į panosę!.. Va, ką aš jiems tokiems pasiūlysiu. —

Jėzus atsikėlė, palypėjo aukščiau, kad niekas jo šiandien daugiau nebematytų, ir ėmė mels-tis.

Apaštalai irgi persirito per uolas į kitą to kaururio pusę (ten žmonės be laivų jau nebegalėjo jų pasiekti). Susėdė pamary ant akmenų ir ėmė ginčytis dėl to, kas ką tik dabar buvo pasak-tyta.

(bus daugiau)

IDEALISTO KELIU

Jurgio Krasnicko pagerbimas

Studentų ateitininkų sąjunga 1972 pabaigoje išleido knygą „Jurgis Krasnickas“ — 50 metų mirties sukakčiai atminti. Knygą redagavo istorikas Vincentas Liulevičius. Redaktorius parašė ir trumpą Jurgio Krasnicko gyvenimo apžvalgą. Toliau sudėti kelių autorių rašiniai imti iš 1922 Ateities, skirtos Jurgiui Krasnickui paminėti. Randame ir paties J. Krasnicko rašinių filosofinėmis — ideologinėmis temomis, spausdintų Ateityje ir kitur, dar jam gyvam esant. Duodamas pluoštas trumpų atsiminimų apie J. Krasnicką, rašytų dabar, po 50 metų, jo buvusių draugų ir pažįstamų. Knygoje yra ir įdomių šeimų ir mokyklinių nuotraukų.

Knyga yra fragmentiška. Tie visi rašiniai sudėstyti mozaikišku būdu, bet, knygą perskaičius, susidaro ryškus to nuo piktadario rankos žuvusio jauno idealisto gyvenimo, veiklos ir asmens vaizdas. Kilęs iš gausios dūnų šeimos, Jurgis Krasnickas veržėsi į mokslą. Matome jį besimokantį Marijampolėje, Voroneže. Vilniuje, vėl Marijampolėje baigiantį gimnaziją ir pradėjusį studijas Miuinsterio universitete. Matome jį labai daug skaitantį filosofinių-pasaulėžiūrinių raštų dalyvaujantį ateitininkų ir aušrininkų disku-

sijose, aktyviai veikiančių ateitininkuose, pavasarininkuose, rinkimuose į Steigiamąjį seimą, išeinantį iš aštuntos klasės savanoriu į Lietuvos kariuomenę, telkiantį savanorius Lietuvai nuo lenkų ginti. Visa jo veikla ir intensyvus lavinimasis yra vientisas ir nuoseklus idealisto kelias. Gabus, turįs stiprią atmintį, gražios išvaizdos, iškalbus — jis visomis jėgomis metėsi į visuomeninę, ideologinę veiklą, buvo įtakingas ir daug ateičiai žadąs jaunuolis. Jo visuomeninė įtaka ilgai buvo jaučiama ir po jo mirties. Ir studijuoti pasirinkta filosofija ir matematika rodė, kaip jis rimtai ruošėsi ateičiai. Sunku dabar spėti, kuo jis būtų išaugęs — rimtu mokslininku ar dideliu politiku valstybininku, bet jis žadėjo būti dideliu žmogumi. Žuvo J. Krasnickas nuo žmogžudžio rankos tesulaukęs tik 20 metų amžiaus. Bet jo idealisto kelias jau ir per trumpą jo veikimo laikotarpį paliko gilias žymes.

Gražiai išleista ir lengvai skaitoma knyga yra siūlytina išveivijos lietuviškam jaunimui, kad uždegtas J. Krasnicko pavyzdys idealistine ugnimi uždegtų dabarties veikėjų širdis.

Pr. Naujokaitis

Rašytojas Jurgis Jankus skaito savo novelę „Severiuko velykinė“ Vairgaoto Kultūros Klubo popietėje kovo 11 Kultūros Židinyje. Nuotr. V. Maželis

RAŠYTOJAI
IR KNYGOS

— Rasos Gustaitytės naują knygą „Wholly Round“ išleido Holt, Rinehart and Winston leidykla New Yorke. 287 psl. Kaina 7.95 dol. Knyga surišta su kelionėmis ir lankymu žmonių ir sąjūdžių, pasirinkusių egzotišnių gyvenimo būdą. Akščiau autorė yra parašiusi knygą „Turning On“, kur pasakoja savo patyrimus, lankant modernių nukrypėlių kolonijas.

— Literatūros popietę Chicagoj, Lietuvos Tautiniuose Namuose balandžio 1 rengia L. D. K. Birutės dr-jos centro valdyba. Programoj dalyvauja rašytojai Kazys Bradūnas, Litnė Sutama, Nijolė Jankutė-Užbalienė ir aktorė Z. Visockienė.

— Penktasis Amerikos Lietuvos Kongresas — tai specialus leidinys, išleistas vasario 22-23 Sao Paulo mieste įvykusiame kongresui atžymėti. Didelio formato 80 psl. knygoj teikiama kongreso informacija, sveikiniai, rašiniai apie Vilnių, Klaipėdą, Darių-Girėną, nepriklausomos Lietuvos laimėjimus. Daug žinių apie Pietų Amerikos lietuvių gyvenimą. Paruošė kongreso spaudos ir informacijos komisija, daug dirbo kun. A. Salulaitis. Leidinys gausiai iliustruotas, spausdintas ofsetu.

— Jono Juodvalkio atsiminimai „Mano dienos“, pomirtinis leidinys, išleistas rašytojo Anatolijaus Kairo rūpesčiu. 112 psl. knygoj pateikta nemaža istorinės medžiagos.

— „Mūsų Lietuva“, Brazilijos lietuvių savaitraštis, jau eina 25 metai. Leidžia tėvai jėzuitai. Redaktorius — kun. J. Kidykas, S. J., administratorius — kun. J. Bružikas, S. J. Šiuos metus redakcija paskelbė „Mūsų Lietuvos“ sidabrinės sukakties metais.

— Apie Plungę 87 psl. knygelė išleista „Minties“ leidyklos Vilniuj. Paruošė Elvyra Jonutienė ir Juozas Šimkus. Pateikta žinių ir apie Plungės praeitį, apylinkes. Netruksta ir bolševikinės propagandinės medžiagos.

— Prel. Vinco Mincevičiaus, italų kalba Elta-Press redaktoriaus, pastangomis, pasirodė studija „La repressione culturale in Lituania“ (Kultūros varžymas Lietuvoj). Leidėjas: Centro Studi Russia Christiana (Kriščiūniškiosios Rusijos studijų centras), Via Martinego 16, Milano. Didžiąją knygos dalį sudaro autentiški dokumentai. Turiny, be istorinio ir religinio apžvalginio įvado, yra: Stalino-Hitlerio sąmokslas, baltiečių deportacijų dokumentai, rusifikacija ir gyventojų priverstinis kilnojimas, Vilniaus universiteto profesorių mirtys, žmogaus ir religijos teisių paneigimas, partizanų L. Simučio ir kitų laisvėkai iš Sibiro, Lietuvos žydų protestas, kun. Šeškevičiaus byla, teismas ir reakcijos ryšium su tuo, Lietuvos vyskupų laisvėkai, kun. Zdebskio byla ir tikinčiųjų protestai ryšium su ja, Lietuvos katalikų peticija JT gen. sekretoriui ir Brežnevui, kiti tikinčiųjų protesto laišukai, 1972 m. gegužės demonstracijos ir kt. Kaina 2000 litų. (E.)

— Stasys Vancevičius išvertė ir išleido savo lėšomis Kazimiero Čibiro — Verax parašytą brošiūrą „Lietuva kas buvo ir kas yra“, portugaliskai pavadinta „Lituania o que foi que e“. Knyga yra nemažo formato, su gražiu spalvotu viršeliu, iliustruota, 64 psl. Ši bene vienintelė po karo išleista portugalų kalba knyga yra didelis įnašas Lietuvos propagandos reikalui vietos brazilų tarpe. Apie šią knygą plačiau ir palankiai atsiliepė vietos spauda, radijas ir televizija. Sulaukus pasisekimo, galvojama apie antros laidos išleidimą. Didesnė knygos dalis išsiuntinėta spaudai, ambasadam, konsulatam, bibliotekom ir svarbesnėm įstaigom.

— Lietuvių literatūros kritikos antras tomas išleistas 1972 pabaigoj Vilniuj. Atspausdinti 1918-1940 m. būdingesni kritikos pavyzdžiai.

RAŠYTOJAI TEBEMOKOMI
IR TEBEBARAMI

Partija tęsė savo ideologinį spaudimą į okupuotos Lietuvos rašytojus vasario 5 surengtame „atvirame partiniame susirinkime“, kuriame buvo nagrinėjama „piliētinė“ (t. y. komunistinė) poezija. Poetas J. Macevičius kalbėjo apie partijos susirinkimą kai kurių poetų izoliavimusi, poetinės kūrybos kambariškumui. Kritikas Aresa reikalavo „kovingiau pasisakyti prieš pasyvumą, abejingumą reiškinius“. Partinę poeziją liauštino ir JAV neseniai lankęsis V. Reimeris bei J. Marcinkevičius. Vardais paminėti ir keli kultininkai. Anoniminiame straipsnyje apie susirinkimą (Lit. ir Menas, 1973.II.10) nurodomos „estetizavimo“ tendencijos kritikoje ir mėginimai „net ir aki-vaizdžius poetinio „indiferentišumo“ pavyzdžius paskelbti „visuomeniškais“, „piliētiskais“; su tomis „nuodėmingomis“ pažūromis sugretinti susirinkime

padaryti kritikų K. Nastopkos, R. Pakalniškio ir poeto T. Venclovos pasisakymai. Partijos CK kultūros skyriaus vedėjo pavaduotojas J. Bielinis priminė dalyviams partijos vaidmenį: „Partija siekia suprasti, tur menininką ištiko idėjinė ir meninė nesėkmė, padeda jam grįžti į tikrą kūrybos kelią“ (Elta). Ar teisė ir teisingumas lemia sprendžiant Amerikos privatininkų mokyklų rėmimą?

— Literatura un maksla, latvių savaitraštis, 8. m. trečiam numerį atspausdino tris lietuviškas feljtonistes Vytautės Žilinskaitės humoreskas. Kai kurie jos feljtonai buvo skaityti ir Rygoj įvykusio literatūros vakaro metu.

— Veronika ir Vladas Kulbokai iš Bostono jau galutinai įsikūrė St. Peterburge savo namuose. Vladas baigė ruošti mokslinį darbą „Lietuvių literatūros svetur skersinis piūvis“.

NAUJA KNYGA APIE SIMĄ KUDIRKĄ

Simo Kudirkos incidento metu, 1970 lapkričio 23, UPI Clevelando skyrių dirbo žurnalistas Algis Rukšėnas. Jis aktyviai dalyvavo tuo metu Clevelande vykusiame Studentų Sąjungos suvažiavime ir per UPI spaudos skyrių padėjo išgarsinti lietuvių studentų demonstraciją. Simo Kudirkos tragedija jį taip sudomino, kad netrukus jis paliko UPI agentūrą ir žurnalistinę karjerą žadančią ateitį, nutardamas išvaikšioti visus Simo Kudirkos kelius, sutikti visus jūrininkus, kurie matė Kudirką ir buvo jo dvylikos valandų laisvės kovos liudininkai. Jaunimo grupės paragintas, jis persikėlė į Bostoną, arčiau prie įvykio vietos. Lankė Vigilant laivą, jūrininkus, karininkus, latvi Briežę. Nuvaziavo jis į Washingtono įstaigas, rinko kiekvieną detalę,

kruopščiai ruošėsi rašyti knygą.

Šiomis dienomis žinamoji McKay leidykla New Yorke išsiuntinėjo naujų knygų katalogą, pranešdama, kad gegužės mėnesį išleidžiama Algio Rukšėno knyga DAY OF SHAME (Gėdos diena) su antriniu ilgesniu pavadinimu: „The truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant during the Russian-American confrontation off Martha's Vineyard.“ Tai leidyklos stilius; ji paprastai visas knygas leidžia su dvigubu pavadinimu. Kataloge trumpai aprašomas knygos turinys ir veikėjai. Knygos kaina \$7.95.

Leidykla skiria ypatingą dėmesį Algio Rukšėno knygai ir naujųjų laikų jūrų dramos istorijai, kurioj atsiskleidžia patys aukščiausi žmogaus idealai — laisvės troškimas, pareigos ir są-

žinės konfliktai, kitoj gi pusėj pasibaisėtinu šurpu sukrečia pareigūnų biurokratizmas ir visiškas žmogaus teisių paniekimas.

Algio Rukšėno knyga Simo Kudirkos incidentą iškelia į universalinę žmogaus tragediją, įvykusią jūroj ant JAV pakrančių sargybos laivo. Ją skaitys laisvo ir verų pasaulio žmonės ir, užskleidę paskutinį lapą, niekada negalės pamiršti lietuvių jūrininko Simo Kudirkos kovos dėl žmogaus ir tautos laisvės.

Harper žurnalas pasirašė su Algio Rukšėnu sutartį, ir gegužės mėnesio laidoj išspausdins jo knygos santrauką. „Gėdos diena“ bus išleista didesnio formato, su kietais viršeliais, turės apie 500 puslapių.

SEVERIUKO VELYKINĖ

JURGIS JANKUS

Artėjo Velykos. Žmonės būriais traukė į rekolekcijas. Jau buvo ir senasis, ir senoji, ir abu jaunieji, net ir Marcelė grįžo paraudusiom akim. Sako džiaukonas uždėjo tris kartus keliais apie didįjį altorių apėiti, tik Severinas, naujasis piemėnukas, nejudėjo. Pagaliau vieną vakarą, kai rekolekcijų buvo belikę tik viena diena, o Severinas atsidėjęs žibino balaną, senoji paklauso:

— Tai kaip tu, Severiuk, ar jau esi privestas išpažinties?

— O jau seniai, atsakė tas, nepakeldamas akių nuo balanos.

— Ar tik vieną sykį?

— Privestas tik vieną...

— O paskum ar buvai kada?

Ar moki prieiti?

— Žinoma, kad buvau. Daug sykų. Jeigu būčiau mėginęs neiti, tai mama su pančiu būtų išvariusi.

— Tai kodėl neimi dabar? Ar kad mamos su pančiu nėra?

— Reikės, — atsakė nulauždamas ilgą, užsietusį, angli nuobalano galą. — Išbe mamos reikės.

— Reikės, tai reikės, bet kad reikėjimo, vaikuti, negana. Juk rytoj paskutinė reko-

lekcijų diena. Visi valgysim Velykas, visi pō išpažinties, o tu vienas, kaip koks pagonėlis. Ir kąnelis gale gerklės galės sustoti.

— Ogi neleisim prie stalo. Užpečky garsitniko dubenėlį pastatysim, — įsiterpė Marcelė.

— Marciuk, prikask liežuvį, kai rekolekcijų buvo belikę tik viena diena, o Severinas atsidėjęs žibino balaną, senoji paklauso:

— Kur ji, motulyt, prikask, — gyvai atsiliepė Severinas, — kad jai liežuvio galas anapus tvoros kabo. Nepasieks! Prisi-mint tai galėtū!

— Vaikai, vaikai! Nors per šventas rekolekcijas nepradėkite, kad prieš Velykas nereikėtų antrą kartą išpažinties eiti. O tu, Severiniuk, renkis. Susiskaityk nuodėmėles, jeigu bijai, kad neatsiminsi, užsimezgiok ant virvutės mazgelius. Kur maža nuodėmėlė, mažutį, kur didesnė — dvigubą, o jeigu turi kokią didelę, tai sumezgk trigubą ar net keturgubą, kad tokios, gink Dieve, neužmirštum.

— Susivarstysiu, tetulyte, susimezgiosiu, tik kad... — ir nutilo.

— Kas kad...

— Kad drabužių neturiu.

Šventadieninius namie palikau, o su darbiniais, motinyt... Kaip dabar su darbiniais... Ir apiplūšę, ir apsiurvinę.

— Na, matai, koks, — susirūpino senoji. — Kodėl anksčiau nesakei, būtų šeiminkas nujojęs ir parnešęs. Dabar nebėra kada. Al Nueisi ir su darbiniais. Juk eisi pasišnekėti su Dievuliu, ne su kunigėliu. Dievulis į drabužius nežūri, bet tiesiai į širdį. Jam kad tik širdelė graži. Su darbiniais jis tave kasdien mato. Aš pati truputį apvalysiu. Ant kaklo baltą skarelę užrišiu. Kaip ponaitis atrodys.

— Bet kad, motulyte... — ir vėl nutilo.

— Kas dar, Severiuk?

— Kad aš dar niekada Baisogaloje nebuvau ir kur bažnyčia nežinau.

— O čia, vaikuti, tai jau nepaklysi. Kaip išėiti į vieškelį juk žinai?

— Į vieškelį, motulyte, tai žinau, kur to nežinosiu?

— Na matai. O paskum eik vieškeliu tiesiai ir tiesiai, kol prieisi didelį baltą namą su kryžium ant viršaus, tai ir bus bažnyčia. Viduje pamatysi, kur žmonės pasuolėmis ar pasieniais ilgomis eilėmis stovi, stoki eilės galą ir eik su visais, kol klausyklą prieisi, o tada jau pro langelį susakys viską kunigėliui į ausį. Juk jau žinai, juk nebe pirmą sykį.

— Žinau, žinau, motulyt, tik...

— Kas dar, vaikuti?

Severinas apsižvalgė. Mar-celė buvo išėjusi priemenėn, senasis palangės atsirėmęs snaudė.

— Kad baugu... — tyliai pratarė.

— Visiem baugu, vaikuti. Ir man baugu. Ir pasenau, ir nuodėmių kartais neberandu, bet kai reikia eiti, ir baugu. Taip ir reikia, kad būtų baugu, užtat paskum gera. Eini namo, kaip iš vystyklų paleistas... Kas kad baugu, bet nebijok, ir gana. Pamatysi, kokios šviesios Velykos bus.

Kitą rytą Severinuką išrengė į paskutinę rekolekcijų dieną.

Senoji aplygino, rankomis apibraukė kasdieninius drabužėlius, o pati šeiminkė net baltą skarelę po kaklu parišo. Senasis dvi kapeikas į ranką įspraudė. Sako: „Po komunijos nusipirk riestainį, kad pilvas prie nugaros nepriektų. Kai susitrauks, ne kopūstams per Velykas vietos nebus.“

Severinas tik akimis mirkčiojo ir į kiekvieną patarimą galvą linkčiojo.

Namo parsirado tik į pavakare. Nesmagus toks, veidai patįsė, akys į žemę įdurtos.

— Pavargai, vaikelį? — pasitiko senoji.

— Ne, — vienu žodeliu atsakė vaikas ir atsėdėjo ant suolo prie pat durų, lyg būtų svečias tuose namuose.

— Tur būt, keliais namo liepė paršliaužti, — užšoko Marcelė. — Tik kaip čia yra, kad kelns nedumblinos.

— Tu prikask, — atsiliepė iš šalies senasis ir galvą pro duris įkišęs pridėjo: — Ar kapeikas pametei?

— Nepamečiau. Va, tebeturiu, — atgniaužė ranką.

— Tai ne barankos nenusipirkai?

— Kad nebuvo kur.

— Kaip tai nebuvo. Berelis juk prie šventoriaus visada stovi net su dviem geldom.

— Kad šiandien nestovėjo, tėvuk. Ir pasieniais eilių nebuvo. Šiandien bažnyčioje kažin kas atsitiko. Gal numirė kas, ar kokia didelė nelaimė. Tur būt pačiam Ponui Dievuliui kas nors buvo ne taip. Kai įėjau, kad per anksti nuėjau. Sakiau, be reikalo per daug skubinau. Atsirėmiau į sieną palaukti, kada žmonės pradės į eiles stoti. Tik išgirdau pono Jėzuso balsą ū-ū-ū, ū-ū-ū, ū-ū-ū, o motina Švenčiausioji kad pradėjo savo tik tak-talak, tak-talak! Ir tokiu plonu balsu, lyg būtų supykusi, ar ką skaudėtų. Ir taip

visą laikė ponas Jėzusas tik ū-ū-ū, o motina Švenčiausioji vis tak-talak, tak-talak. Pats kunigėlis, visas išbalęs, tik laiptais aukštyn ir žemyn. Tik lekia ir lekia, tik puldinėja nuo vieno prie kito. Laukiau, kad kur nors sustotų. Pagaliau sustojė prie tokios medinės rankovės. Pribėgau ir sakau: „Klebonėli, aš išpažinties atėjau.“ Ir nieko nelaukdamas ėmiau sakyti nuodėmes, o jis įkišęs ranką į tą rankovę tik maišo, tik maišo. Kai pasakiau, kad pro kambaros langą pasisiekęs Marcelei žvirblį į plaukus įsukau, kad pašoko, kad suriko:

— Lauk, parše. Kai aš tau žvirblį į pasturgalį įsukiu, tai kelio namo nerasi.

Išlėkiau ir išsigandau. Žiūriu, kad ir bažnyčia nebe bažnyčia. Iš karto supratau, kodėl Jėzus visą laiką taip graudžiai dejavo ir kodėl motina Švenčiausia taip skundėsi. Pirmą kryžius stovėjo toks didelis ir tiesus, o dabar kad sukasi, kad sukasi, kad sketriojasi, tik vataktš, vataktš, vataktš...

Marcelė susileido prie židinio juokais, net ant žemes pritūpė.

— Malūne, durneli, buvai.

Komaro malūne. Bet už žvirblį tu man dar atsiimsi, — nusto-jusi juoktis pridėjo.

Tik senoliai nesijuokė. Juodu tik pažūrėjo į vienas kitą nebesumėdami, ar tas vaikas čia jiems kalba rimtai, ar tik dar vieną naują juoką sugalvojo.

“NE TIE VARPAI” CHICAGOJ

Lietuvos Dukterų Draugija vasario 25 Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje pagerbė savo narę poetę Adą Karvelytę, surošdama jos knygos “Ne tie varpai” pristatymą. Tai buvo gerai suorganizuota meninė šventė. Lietuvos Dukterys išryškėjo ne tik kaip šalpa užsiimančios pasiaukojėlės, bet ir kaip besidominčios kultūra.

Įžangos žodį šioj literatūrinėj popietėj tarė tos draugijos pirmininkė Emilija Kielienė, pasveikinusi Adą Karvelytę jos knygos išleidimo proga, baigdamą kalbą panevėžietiška tarme. Po to pirmo šilto žodžio nuoširdi atmosfera nuo katedros, papuoštos gėlėmis ir austiniu rankšluosčiu su jaustais žodžiais “Gintarinė Lietuva”, pasisklido po sklidiną klausytojų salę.

Šios popietės nuoširdi organizatorė ir vadovė mokyt. Marija Pėteraitienė po sveikinimo žodžio pakvietė muziką Faustą Strolią pradėti šventę daina. F. Strolios diriguojamas Jaunimo Centro choras iš 70 tautiniais drabužiais pasipuošusių jaunuolių buvo maloni staigmena, nes tai buvo jo pirmas pasirodymas. Ir gražiai pasirodė, pradėjęs Jaunimo giesmę (žodžiai Maironio, muzika J. Naujalo), po to pateikdamas šiu laikų kūrinius: Auką (St. Ylos — Fausto Strolios), Gegutės raudą (K. Barūno — J. Gaidečio), Horizonte eina audra (A. Vaičiūlaičio — V. Viltenio). Jaučiamas buvo ne tik dirigento, bet ir šio gražaus jaunimo entuziazmas, pradėdamas naują vagą, “naują giesmę giedant”. Kiekvieną dainą įdomiai interpretavo stud. R. Janulevičiūtė. Akomponavo L. Labanauskaitė.

Rašytojas Anatolijus Kairys savo originalia paskaita išsamiai išnagrino Ados Karvelytės eilėraščius, paskirstydamas jos knygos tematiką į tris dalis: Dievas, Tėvynė ir Aš pati. Baigdamas šios knygos pristatymą, prelegentas pareiškė, kad Karvelytė turi literatūrinį veidą ir atsistojo greta gerųjų mūsų poetų. Savo paskaitą Kairys pajavirino jos eilėraščiais, kuriuos artistiška padeklamavo studentės Marija Eivaitė ir Lidija Jadvirysytė.

O. Stukienė, sveikindama autorę savo ir panevėžiečių ateitininkų vardu, priminė ateitininkų susirinkimus Panevėžyje, kuriuose dažnai lankėsi vysk. K. Paltarokas; juose autorė skaitė savo pirmus eilėraščius.

Ados Karvelytės idėjos draugas panevėžietis inž. Pilypas Narutis, sveikindamas autorę, pareiškė, kad Lindės-Dobilo globojama meno kuopelė išugdė nemažą talentų, tame skaičiuje ir pristatomos knygos autorę.

Chicago sendraugų ateitininkų vardu sveikino A. Viliušis, pareiškdamas, kad Karvelytės poezijoj skelbiamos idėjos esančios savos visiem ateitininkams.

Panevėžiečių draugijos pirmininkas A. Stakėnas priminė, kad graži Panevėžio aplinka suteikė poetei daug įkvėpimo.

Sveikino ir kun. A. Stašys, linkėdamas autoriui eiti pirmyn nesustojant.

Po visų nuoširdžių sveikinimų priėjo prie Karvelytės Faustas Strolia ir, įteikdamas jai dvi rožes, tarė: “Viena rožė nuo manęs, o kita simbolinė rožė nuo mano mirusio tėvelio, kuris vertino jūsų kūrybą”. Tie žodžiai poetę labai sujaudino, nes ji prisiminė kompozitoriaus Juozo Strolios sukurtą jos maldai “Marija” muziką. Dar labiau ją sujaudino, kai Faustas pareiškė ir pats sukūręs jos eilėraščiui “Meldimas” muziką ir, sėdęs prie pianino, tą kūrinį su įsijautimu padainavo.

Tada prabilo pati autorė. Padėkojo visiem ją pagerbusiem. Pareiškė, kad svetimų žemių kelius ji labiausiai pasigedavo ir tebeapsigenda tėvynėje pasilikusiųjų bažnyčių varpų skambėjimo. Svetimuos

Poetė Ada Karvelytė savo knygos “Ne tie varpai” pristatyme apdovanota gėlėmis. Nuotr. Z. Degučio

miestuos ji išgirdavo skambant bažnyčių varpus, bet tai buvo ne tie varpai, ne tas skambėjimas. Nuolatos gyvai prisimenu vieną vakarą, kai, sultutei leidžiantis už mėlynų šilų, sėdėjau su mamyte ant kvepiančio Nevėžio kranto, o tolumoje skambėjo bažnyčios varpai, kviesdami vakaro maldai. Tada aš tariau: “Mamyte, tik tu paklausyk, kaip gražiai skamba

DUOKIT IR BUS JUM DUOTA

(atkelta iš 3 psl.)

kad Kauno žydai, įvertindami jo pasiaukojimą vargšams, paaukojo 10,000 litų naujojoj prieglaudoj-ligoninėj įrengti dideli kambariui seneliams ilsėtis. Tai buvo skirta popiežiui Pijui XI pagerbti.

Karo nublokštas į Austriją, 1945-46 kun. S. Morkūnas buvo Kufsteino ir Hechingeno lietuvių stovyklų kapelionu ir 1947-49 lietuvių sielovados Vokietijoj ir Austrijoj prokuratorium.

VEIKLA AMERIKOJ

Atvykęs į JAV, kun. S. Morkūnas 1949 lapkričio 8 — 1950 sausio 17 buvo Šv. Vincento ligoninės kapelionu, Sioux City, Iowa. Nuo 1950 sausio 18 — Šv. Petro ir Povilo bažnyčios, Carroll, Iowa, pirmuoju vikaru.

1951 balandžio 14 paskirtas Sioux City Šv. Kazimiero lietuvių parapijos administratorium. Čia kaip tik ir turėjo progos pasireikšti jo dideli administraciniai gabumai ir patirtis, įsigyta Lietuvoj. Dirbdamas su pasiaukojimu, per 3 savaites surinko 22,500 dol. ir buvo pirmas iš Sioux City klebonų, išmokėjęs vyskupijai parapijos skola.

1958 didinant centrinę aukštesniąją katalikų mokyklą, Šv. Kazimiero parapijai buvo paskirta 30,000 dol. suma. Aukų rinkimo vaju organizavo kun. S. Morkūnas, padedamas adv. Jono Vižinto. Beveik vienas eidamas iš namų į namus, surinko išpareigojimų 46,634 dol. sumai. Šv. Kazimiero mažytė parapija laimėjo pirmą vietą.

Teko dekoruoti bažnyčią. Nors kasoj teturėjo 30 dol., pakvietė žymų lietuvių dailininką Adolfą Valešką. Šis idėjo 27 didelių vitražus ir meniškai išdekoravo bažnyčią.

Šventorių pastatomas gražus Marijos Nekalčiausios Širdies paminklas. Išigyjami elektriniai varpai, pašvęsti Šiluvos Marijos garbei. Nupirktas serim gyventi namas ir nemažas žemės sklypas. Gauta nemokamai 10,000 lodų senų ply-

Poetės Ados Karvelytės knygos “Ne tie varpai” pristatyme. Iš k. rašytojas dramaturgas Anatolijus Kairys, Nijolė Baroniėnė, Jonas Karvelis, poetė Ada Karvelytė, rašytojas Aloyzas Baronas. Nuotr. Z. Degučio

mūsų bažnytelės varpai ir kaip toli jie atsišaukia.” Mamytė, giliai atsidususi, pažvelgė į mane ir tarė: “Dukrele, mūsų bažnyčių varpų skambėjimas man yra gražiausia muzika”. Tų nuotaių veikiama, parašiau eilėraščių “Ne tie varpai” ir tuo vardu pavadinau šį rinkinį.

Šiais nostalgikais žodžiais poetė nukėlė klausytojus į Lietuvą. Daugelis buvo sujaudinti ligi ašarų. Autorė buvo apdovanota organizacijų ir pavienių asmenų gausiom pūokštėm gėlių. Autografių mėgėjai, kurių susidarė ilga eilė, nedavė poetei atsikvėpti.

Lietuvos Dukterys pavaišino atsilankiusius kavute ir įvairiais skanėniais. Jokių aukų šia proga Dukterys nerinko. Įėjimas visiem buvo laisvas.

“Ne tie varpai” suskambėjo ne tik šioj popietėj, bet ir radijo bei televizijos bangomis.

K. Pažeraitė

gių siuntinių, paaukodamas tam virš 36,000 dol.

Vien tik pereitais metais, kurie kun. S. Morkūnui buvo jubiliejiniai — 70 metai, Jubilias aukojo Lietuvių Religinei Šalpai 1000 dol., New Yorke lietuvių pranciškonų statomam Kultūros Židiniui — 1000 dol., misijom — 1000 dol., Lietuvai laisvinti — 1000 dol., spaudai paremti — 500 dol., siuntiniam į Lietuvą, Sibirą ir kitur, ligoniam, giminėm ir negiminėm — 6000 dol.

Kun. S. Morkūno iniciatyva 1954 įkurtas parapijos centro fondas, kuriame dabar jau sutauptyta 208,000 dol. Taip 22 metų laikotarpy mažoj parapijoj šis surinko 766,677.58 dol., iš kurių didesnės sumos sumokėta: 164,573.60 dol. centrinei vietai aukštesnei katalikų mokyklai pastatyti, padidinti ir išlaikyti, 93,902.58 parapijos nuosavybei padidinti.

Šiandien didelės ir turtingos Sioux City miesto parapijos skęsta skolose, gi mažytė Šv. Kazimiero lietuvių parapija turi nemažai sutaupų būsimam parapijos centrui.

Šie dideli darbai mažoj parapijoj yra atlikti nepaisant dviejų potvynių, kurių metu daug parapiečių nukentėjo, ir dviejų didžiausių fabričių uždarymo.

1954 uždarius Cudahy's fabriką, iš parapijoj esančių 100 šeimų 62 šeimos neteko darbo. 1963 uždarius Armourą, iš esančių 80 šeimų 40 šeimų neteko darbo. Po minėtų fabričių uždarymo 50 parapijos šeimų išvyko į kitus miestus ieškoti darbo, ir parapija sumažėjo iki 76 šeimų.

1965 Šv. Kazimiero parapijos aukštinio jubiliejaus proga kun. S. Morkūnas pats paruošė gražų leidinį — parapijos jubiliejinę knygą. Pats vienas pardavinėdamas knygai reklamas, per du mėnesius surinko 6,000 dol. apmokėti leidinio išlaidom.

Kun. S. Morkūnas Sioux City diecezijos kunigų yra vadinas turtingos parapijos klebonu. Kartą posėdžiaujant pas vyskupą vietos klebonam, vienas iš kunigų pareiškė savo kaimynui klebonui, kurio parapija turi 800,000 dol. skolas: “Nikolai, aš patarčiau jum pasiskolinti ar nusipirkti Šv. Kazimiero statulą. Ji ir tau padės išmokėti skolą, kaip stebuklin-

Kun. S. Morkūnas prie savo bažnyčios, kai 1958 birželio 1 minėjo savo kunigystės 25 metų sukaktį.

GRĮŽO JAUNIEJI AMBASADORIAI

JURGIS JANUŠAITIS

Chicago tautinių šokių grupės Grandies šokėjai po šešių dienų kelionės vasario 26 laimingai grįžo iš Pietų Amerikos.

Pietų Amerikos lietuvių kvietimu, grupė lankėsi Caracas, Venecueloj, ir dalyvavo Pietų Amerikos lietuvių kongrese Sao Paulo, Brazilijoj, duodama tautinių šokių koncertus.

Jaunieji šokėjai ir jų vadovės buvo šiltai sutikti ir pagerbti vasario 27 Gintaro svetainėj. Ta proga kelionės dalyviai pasidalino įspūdžiais su spaudos ir radijo atstovais.

Dr. Leonas Kriaučiūnas pasveikino šaunųjį jaunimą, sėkmingai atlikusį šią prasmingą kelionę ir Pietų Amerikos lietuvių bei tų kraštų gyventojam pristačiusį mūsų tautinės kultūros grožį. Jis pažymėjo, kad Grandis, viena iš pajėgiausių tautinių šokių grupių Chicagoj, per savo dešimties metų veiklą yra daug kur keliavusi ir davusi vertingų koncertų ne tik JAV-ėse, bet ir Kanadoj. Ir ši kelionė buvusi šokėjams dovana už jų gražų darbą dešimtmečio proga.

Grandies globos komiteto pirmininkė ir ekskursijos vadovė Irena Kriaučiūnienė išsakė pasiruošimą kelionei, kelionės įspūdžius. Ji pažymėjo, kad ryšiai, užmegzti tautinių šokių šventėse ir jaunimo kongresuose išlieka, gi ši kelionė atnaujins šiltes ryšius su Pietų Amerikos lietuvių jaunimu. Grandies jaunimas kelionėj buvo ypatingai geras, klusnus, sumanus, visur gražiai reprezentavo savo lietuvišką kilmę ir visur tai pabrėždavo pokalbiuose su kitų tautų žmonėmis. Kelionėj kalbėjo tik lietuviškai, visur skambėjo lietuviškos dainos.

Detalų pranešimą iš kelionės padarė Grandies grupės vadovė Irena Smieliauskienė. Ji džiaugėsi išvyka, visuomenės dėmesiu ir atnaujintu ryšiu su Pietų Amerikos lietuvių jaunimu.

Reprezentacinę grupę stabtelėjo Caracas, Venecueloj. Čia davė vieną koncertą. Chicagiešius vietos lietuviai maloniai priėmė ir teikė šiltą globą. Gi pačiam koncertui buvo parodytas ypatingas dėmesys, suvažiaujant ir suvežant lietuvius iš tolimiausių vietų. Mūsų jaunimas apžiūrėjo miestą, įdomesnes vietas, pabuvojo kalnuose, aplankė gražiai įsikūrusius lietuvius, pasimaudė. Dr. Klovaite globoj gražiai paviešėjo ir

gai padeda kun. Morkūnui”.

Jis yra tikras Lietuvos ir lietuvių ambasadorius Iowos valstijoj. Daug prisidėjo prie rezoliucijų pravedimo kongrese ir senate. Tuo reikalu yra parąšęs tūkstančius laiškų ir telegramų ir įjungęs žymius diecezijos dvasininkus, advokatus, mokytojus ir kitus veikėjus rašyti laiskam, siūsti telegramom Lietuvos laisvinimo reikalui. Jo dėka Iowos valstijos senatoriai B. Hickenlooper, J. Miller ir kongresmanas Ch. Hoeven vieni iš pirmųjų yra įnešę rezoliucijas senate ir kongrese tuo reikalu. Jis yra aprūpinęs daug senatorių, kongresmanų ir

buvo pavaišintas vietiniais valgiais.

Skrendantį Braziliją, mazi nuotykiškai. Lėktuve gedimas, nesušiglaudžia lėktuvo ratai. Grįžtama atgal išskridimo aerodromą taisyti lėktuvo. Tuo tarpu jaunimas juokauja, nors vadovės ima drebėti. Pagaliau laimingai pasiekiamas Sao Paulo. Trumpas poilsis seselių pranciškiečių vienuolyne, — Villa Zelina. Iš ten pabara šokėjai lietuvių šeimose. Kai kur sunkiai susikalba su jų jaunimu. Bet greitai susigyvena.

Sao Paulo miesto aikštėj Grandies šokėjai šauniai pašoko tris šokius. Šokėjus filmavo televizijos stotys ir vėliau perdavė televizijos tinklais. Žiūrovai šokėjus šūtikio gražiai. Šiame mieste bevišėdami, mūsų šokėjai turėjo progos geriau pažinti ir vietos žmonių gyvenimą. Aplankė Santos, kur J. Bagdžius smulkiai išaiškino miesto istoriją ir įžymesnes vietas.

Ypatingai geras koncertas buvo duotas Japonų Kultūros Centre, kur susirinko 1200 žiūrovų. Publika kėlė ovacijas, plojo į ritmą, protapijais net šokėjus išmudama iš takto.

Koncertuoti sąlygos buvusios blogos. Didelis karštis, salšė nerū vėsinatuvu. Nuo prakaito mirko šokėjų drabužiai, kankino nuovargis. Dėl to tekę trumpinti programas. Bet šokėjai laikėsi ypatingai gerai ir nerodė nuovargio žymių. Ir čia Grandies jaunimas gražiai reprezentavo lietuvius. Visur kalbėjo lietuviškai, vilkėjo gražiai, su tautiniais ženklais uniformą, dainavo dainas aikštėse, gatvėse ir kur tik susiburdavo jaunimo. Net Brazilai bandė išmokyti dainuoti lietuviškai.

Kelionės metu ypatingai daug padėjo prel. P. Ragažinskas, nepaprastai nuoširdūs šokėjų globėjas, kai kuriem net padėjęs išrūpinti visas. Daug dėmesio ir nuoširdumo parodė kun. J. Šulcas, kun. A. Saulaitis ir kun. J. Kidykas, nors ir buvo užsiėmę kongreso rūpesčiais.

Kongreso užbaigimo dieną buvo aukojamos mišios senoviškai, bet labai įspūdingai. Dalyvavo daug dvasiškių ir pasauliečių. Čia buvusi ir Šv. Kazimiero vėliava su tautinėm juostom, iš Lietuvos. Chorui dirigavo kun. J. Kidykas.

Drauge su šokėjais važiavo ir jauna solistė Audronė Simonaitytė, kuri koncertų metu atlikdavo dalį programos, o tuo pačiu

(nukelta į 9 psl.)

kiti amerikiečių veikėjų knygoms “Palik ašaras Maskvoje, Lietuva didvyrių žemė, Sibiro lietuvių maldaknyge, Simu Kudirka, Kova prieš Dievą Lietuvoje bei Lietuvių Fondo medaliai. Tam tikslui yra paaukojęs daug brangaus laiko ir nemaža pinigų.

Jis sumaniąjį gina Lietuvos bylą tenyktėj spaudoj. Turi puikių pažinčių su visos valstijos žymiaisiais katalikų veikėjais ir politikais. Jo straipsnius dažnai deda vietos dienraštis ir diecezijos savaitinis laikraštis.

Kai pagal laiko madą ir daug jaunesni traukiasi iš pareigų ir pensijos poilsį, kun. S. Morkūnas planuoja ateičiai. Jis ryžtasi kitais metais pradėti parapijos kultūros centro statybą. Gi dabar stengiasi pilnai sulekti reikiamą sumą, kad būtų galima pastatyti be skolų.

Kartu su jubiliatu tenka dėkoti Dievui už tokio veiklaus kun. Simono gerą sveikatą ir patvarumą. Vykdamas į savo buvusio klebono kan. F. Kapočiausio jubiliejų, automobilio nelaimėj buvo smarkiai sužeistas, bet jėgų neparado ir dirba toliau. Linkėtina veiklajam klebonui kun. Simonui Morkūnui ir toliau nepažūti, o Dievui laiminant bei Šv. Kazimierui užtariant, ir toliau aukotis tikėjimui plėsti pavergtai Lietuvai laisvinti bei pavestom sielom tarnauti.

K. Bučmys

Ar teisė ir teisingumas lemia...

(atkelta iš 2 psl.)

pasirinkti, kokioj mokykloj jie nori savo vaikus mokyti. Pasirinkdami savo norimą mokyklą, jie negali nustoti lygių teisių su kitais piliečiais, kurie savo vaikam mokyti valdžios mokykloje gauna paramą iš mokesčių forma visų piliečių sudėtų pinigų.

Logiškai aiškinantis, teismas, kuris pasirenkančius privatinę mokyklą, diskriminuoja, savivališkai laužo tarptautinę teisę.

Teismas, kuris diskriminuoja tėvus, leidžiančius vaikams pa-

rapinę mokyklą, yra atsistojęs į tokį kelią, kuriuo, nuosekliai eidamas, galės diskriminuoti ir tarnautojus, kurie eina į bažnyčią, nes tai irgi netiesioginis religijos rėmimas. Taip Sovietuose ir daroma.

Dengimasis konstitucija ir įstatymais šiuo atveju veda į absurda arba į tokią valstybės sampratą, kokia yra praktikuojama Sovietuose.

Nesakantieji, bet galimieji motyvai prieš paramą tėvam, leidžiantiam vaikui į privatinę mokyklą

Wilbur Mills pareiškime Chr. Sc. Monitor (vas. 21) aiškino:

"Mano galvojime nėra jokio klausimo, kad mokestiniai kreditorai tėvam už vaiko mokslą privatinėse mokyklose yra nesuderinami su konstitucija, ir kad šios prasmės įstatymas bus Kongreso priimtas šioje sesijoje. Aš pritariu šios rūšies paramai, kuri eina tėvam, ne mokyklai... Yra teisinga duoti mokesčių paramą visų rūšių mokyklom, ne tik viešosioms".

Čia pat jis užsimena ir apie kitą motyvą prieš paramą ir už paramą: "Žinoma, tai yra jautrus politinis reikalas, bet ykiu tai labai praktiškas reikalas. Valstybei kaštuotų 8-10 bil. dol. metam mokyti 5 milijonus vaikų" (kurie dabar yra mokomi privatinėse mokyklose). "Ir mes turime save paklausti: ar mes norime turėti švietimo sistemą, kuri siūlo pluralistinį pasirinkimą, ar monopolinę viešosios (valdinės) mokyklos sistemą?"

Šiuose žodžiuose nurodyta jau ne teisinė kliūtis paramai, bet politinė, ideologinė: iš vienos pusės minimas pluralistinis švietimo supratimas, iš antros monopolis.

Monopolinio švietimo atstovai nori švietimą laikyti savo įtakoje ir ugdyti ateities amerikiečių ateistinėje, bedieviškoje įtakoje.

Tokį aiškinimą patvirtina ir faktas, kad labiausiai iniciatyvą prieš paramą rodo organizacija, vadinama American Civil Liberties Union (ACLU). Ją remia didžioji dalis liberalų protestantų, žydų, kurių rankose yra ir mokytojų unija, kalbanti taip pat prieš paramą tėvam.

Tariamai pripažindami teisę tėvam leisti vaikui į privatinę savas mokyklas, argumentuoja: esą jie gali turėti savas mokyklas, bet tegul moka už jas iš savo kišenius; negalima jų remti mokesčiais, kuriuos sudeda ir tokiom mokyklom priešingieji piliečiai.

Taip galvodami, paramos priešininkai turėtų būti nuoseklūs ir sakyti: negalima remti abortų mokesčiais piliečių, kurie abortams yra priešingi. O betgi jie taip nesako, ir visų piliečių sudėtais pinigais remiamos ligoninės, kuriose daromi abortai.

Jei paramos priešininkai būtų garbingi, jie tiesiai sakytų: siekiam mokyklos monopolio; siekiam, kad mokykla išaugintų žmones ateistus, bedievius; siekiam, kad visas Amerikos žmonių gyvenimas būtų be Dievo — taip kaip Sovietų Sąjungoje.

Bet tai pripažinti nebūtų populiariu, nes nedemokratiška. Reikia tad kalbėti sukta: pridedanti konstitucija, o daryti prieš konstituciją.

Tai būdas, kuris gali būti lyginamas su Sovietų praktikuojamuoju.

IRON MOUNTAIN HOUSE
Mid May to Mid Oct. 50 ft. Pool. Lodging. Summer Family Rates. \$15-\$18. Double Children free same room. with 2 Meals. Catering to Golf Groups. Spring or Fall. Telephone (603) 383-6388 Jackson 22. New Hampshire 03846

Family Farm Fun!
165 acre Working Dairy Farm with farm animals, ponies & horses. Swimming, tennis and something for all the family. Good home cooking. Brochure on request **WILLEY BROOK FARM** Guilford, N. Y. 13780 (607) 895-9484

NEW TIDE WINDS MOTEL
231 E. Davis Ave. Wildwood, N. J. 08260 Beautiful 2 rm. efficiencies and motel rooms. Air cond. heat. T.V. Game rm. Laundry. heated swimming pool. Parking. Call 609 522-0901.

RESORTS

THE NEW GILFORD INN AND MOTEL
Route 11 Gilford, N. H. Lake Winnepesaukee Area. Rooms, Housekeeping units, Cocktail Lounge, Diningroom. Phone (603) 293-9322

READY TO RETIRE?
Come to Northern Manor, senior citizens mobile home park in scenic N. H. Large landscaped lot, all utilities, underground, paved road, artesian well water. No Entrance Fee. Phone or write or visit Northern Manor, Pittsfield, N. H. 603-435-8083.

EAGLE LODGE
A Truly Vermont Lodge. Run by Vermonters. Families Especially Welcomed. 5.50 per person. Food available. Eagle Lodge, Montgomery Center, VT. 05471 (802) 326-4518

THE CHATEAU INN
Stamford, N. Y. Phone 607 652-7318. Good Accommodations in Main Lodge and Newest Deluxe Motel with Color T.V. Leisurely Dining, Entertainment. Fireplace, Lounge. Special Family and weekly rates. Write or Call now.

LAKE LUZERNE MOTEL
Lakefront Picturesque setting. AAA Approved, nicely furnished and kept. Spl. Weekly Rates. Call or Write your Host. The David Smeads, Lake Luzerne Motel 2210 Lake Ave. Lake Luzerne, N. Y. 12846 (518) 696-3012

SHANDAKEN VALLEY HOUSE
2 Hrs. From N.Y.C. Rooms. Daily or Weekly. Special Family Rates. Swimming and Great Fishing. Call or Write for Reservations or Information **SHANDAKEN VALLEY HOUSE P. O. Box 135 Shandaken, N. Y. (914) 688-9976.**

LIMOGES CHALETs
4 Brand New Chalets, All Fully Equipped. Available April 15 — Dec. 15. 4 Bds. 2 Full Baths. Rec. Room. w/w carpet. All Appliances. Great view and Setting on 1 1/2 Acres of Land. Real Limoges Jay Vermont, 05859. (802) 988-2841.

NORDIC HILLS LODGE
New Lodge, Accommodating 52 Guests in Private Rooms with Bath. Large Pool. Home Cooking, Family Style. TV. Lounge. Special Weekly Rates. Call Al and Eleanor Nilsen, (802) 464-5130 Coldbrook Road Box C, Wilmington, Vermont 05363.

MARTIN'S MOTEL
454 Winnacunnent Road North Beach, Hampton, N.H. New heated motel court w/swimming pool and other activities. Accommodate 2 to 6 persons. Some with cooking facilities. Pvt. showers, hot and cold water, wall to wall carpeting. Parking at unit. TV in all Rms. Write: Mr. Mrs. C.M. Martin, or Tel. 603-926-2771

HIGHLAND ORCHARDS FAMILY TRAVEL CAMP
Official Opening June 30th
Loc. at junct. of I-95 & Route 49 100 sites, flush toilets, hot showers, elec. and water hkuups plus many other facil. available, such as swimming, fishing, hiking. For info., res. at our new campground write or tel. P. O. Box 222, N. Stonington, Conn. 06359, Helen and "Tice" Boissevain. Tel.: 203 599-5101; Home: 203-887-6159.

STANLEY

Hotel and Motel ATLANTIC City
Ocean End of S. Carolina Ave.
from \$4 person 2 in rm. 200 Delightful Outside Rooms with Private Bath, Shower. Rooms with TV & Air Con., Elev. to Street. Restaurant. Children Free in parent's room
Free Bathing, Parking on premises
Write for folder or Phone 609-344-6023

SAFARI MOTEL

Ocean Ave. & Lavender Road Wildwood Crest, N. J. 08260 Phone 609 522-0157

Motel Rooms — 1 & 2 Rooms. Efficiencies — Suites — Refrigerators in all Units — Air Conditioned & Heated — TV — Heated Pool — Laundromat — Golf Privileges — 200 ft. to Beach — Write or Phone.

1/2 Acre Building Lot Near South Hampton Village \$6,000

1 Family 3 Bds. 1 1/2 Baths. L.R.D.R. Attached Garage. Full Cellar \$35,000 also Waterfront and Waterview Houses and Land for Sale.

Roman Swiderski, 48 Main St. So. Hampton, N. Y. 11968 (516) 283-3131 (516) 283-6484

60 UNITS Palm Beach MOTEL
OCEANFRONT OF PALM RD. WILDWOOD CREST, N. J. 08260 All units with separate bedrooms accommodating 2 to 8 persons. Fully equipped kitchens. Air-conditioned & heated. Game room, steam bath, coffee shop, room service, elevator, golf privileges. In the heart of all vacation activities. Low off-season rates. Owner-Mgr., write or phone for reservation: 609-522-0611, Dept. W

COACH AND FOUR YE OLD YARMOUTH INN
The oldest Inn on Cape Cod. Built in 1696. The finest in food, drink and lodging. The menu is large and varies. All home cooked foods. Children's menu. Luncheons served from 12:00 noon till 3:00. Dinners served from 5:00-9:00. Gourmet sandwiches served from 12:00 noon till 9:00 Fridays and Sa. Dinner dancing in the Rudder Lounge. For the winter months Senior Citizens Specials. Closed Mondays. You'll enjoy the charm and content of this Colonial Inn. Innkeeper, Shane Peros. Route 6a The Old Kings Highway in Yarmouthport, Cape Cod. Mass. Tel. (617) 362-3191.

LIMEHURST POND CAMPGROUND

State Hwy. 14, Limehurst Pond Williamstown, VT 05679 8 Miles South of Barre, Use Exit 6 off I-89, Go South on State Hwy. 14 Light Housekeeping Cabins — Full Hookups— Laundry—Dumping Station for Guests — Swimming—Boating — Picnic & Tenting Area. Season: May to Oct. & during Vermont Deer Season.

Mr. Mrs. Leo St. Onge, Proprietors Ph: (802) 433-6662

WAGON TRAIN CAMPGROUND
WHITE HAVEN, PA 18661

Your Complete Camping Resort Nestled in the Western Poconos Off Pennsylvania Turnpike Exit 35 Ph: (717) 443-9191 or (215) 855-8378

AMHERST, N. H. (One Hour to Boston)

12 ft. Sailboat, Aluminum Rowboat, Private Beachfront and a spacious Ranch w. 24 ft. Liv. Rm./fpl., 24 ft. Kitchen-Fam. Rm.-Dining Area/fpl., 20 ft. Master Bedrm., two twin-sized BRs., 1 1/2 baths, laundry, utility rm., 2 car garage-breezeway. Vacation yr. 'round in this elec. heated home in lovely res. area. Just \$39,000. Exclusive Representatives **THE HOOKS, REALTORS, Rt. 101 A Amherst, N. H. (603) 882-5165 Everett Tpk. to Exit 7W — West on Rt. 101A**

TIMBERHOLM

Cottage Club Road, Stowe Vermont, Country Inn Type Lodge

with Reputation for Excellence in Food and Hospitality. Fireplace. Color T.V. Library. Lovely Wooded setting with Wildlife. All Ages Graciously Accommodated. Rates on Request. Reservations Required. Write or Telephone your Hosts Chuck and Val Foster (802) 253-7603

Pleasant View House Motor Inn

2 1/2 Hours from New York Directly on one of the world's finest bathing beaches with a fantastic view. Cool breezes always, heated outdoor pool, private balconies, cocktail lounge, private beach for guests only, boating, golfing and all forms of recreation close by. Open May through October. May, June, September and October try our Gallery and Fishermen's Special

Enjoy a Luxury Resort Hotel Right on the Ocean

For color Brochure, Rates & Reservations write Dept. 1 65 Atlantic Avenue Watch Hill end of Misquamicut, R.I. 02891 Tel 401-348-8107 401-396-2885

The Sandpiper

HOTEL AND RESTAURANT
Ocean & Atlantic Ave. Spring Lake Beach, N. J. 07742 Open All Year

Spacious rooms, all with private tiled baths. Air conditioned. TV adjacent to pool and pavilion. Close to theatre and beautiful St. Catherine's Dept. 5

Restaurant for Guests FREE OCEAN BATHING

William J. Schreck, Mgr. (201) 440-8000

NEW NAUTILUS MOTEL

- FREE CONTINENTAL BREAKFAST
 - COLOR TV • SPACIOUS ROOMS
 - SWIMMING POOL
 - KITCHENETTES
 - AMPLE PARKING
 - REASONABLE RATES
- Write Dept. C 3501 Pacific Avenue Atlantic City, N. J. 08401 or call: (609) 244-3132

Skimobile

Old Colonial Eating House Located at the Base. Base and Summit Gift Shops & Snack Bars. Picnic Areas Base and Summit. Call (603) 264-8644 for Special Tour & Group Rates.

MT. CRANMORE, RTE. 16, NORTH CONWAY, N.H. 03860

COLONIAL VALLEY

See a Working Mill Up and Sown Saw. 200 yr. old Blacksmith Shop. An 1887 Barn with thousands of Pieces of Americana Flea Market. Sundays 9 to 5. Home Cooking and Refreshments on Sundays.

For Further Information Write Colonial Valley, Menges Mills, P. O. Box 34, Menges Mills, Pa. 17346 or Call (717) 225-4811.

NOW OPEN SUNDAYS 1 to 8 p.m.

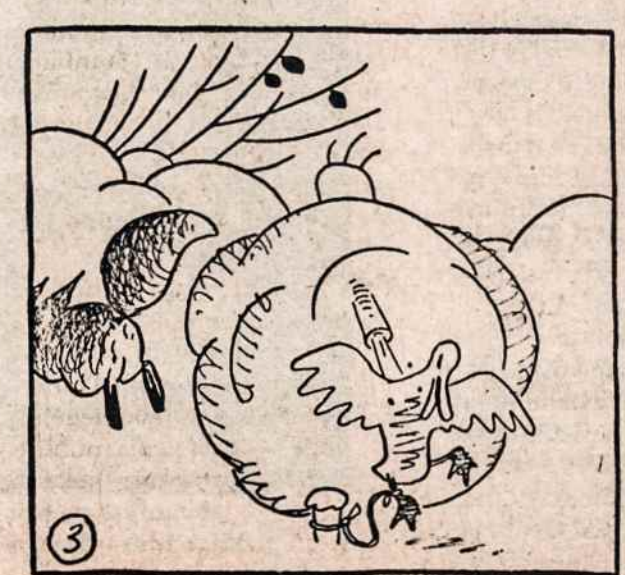
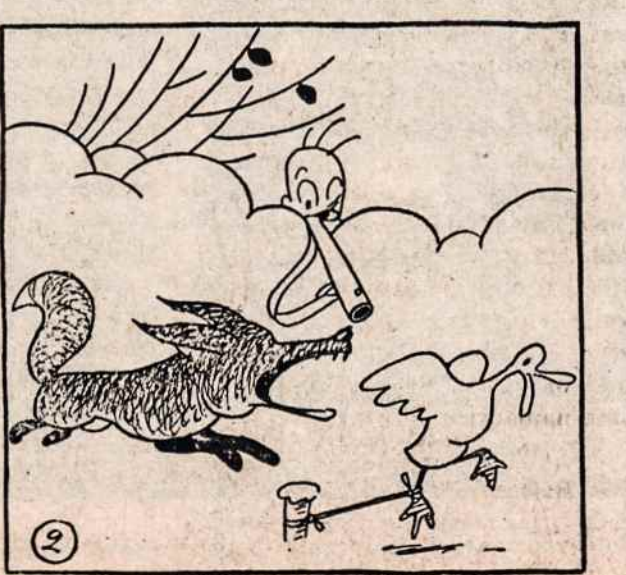

Johnny's POCOMO SUMMIT INN RESTAURANT
Gourmet and Italian Specialties Complete Bar-Be-Que Specializing in Steaks! Lobster Tail! Quick lunches and sandwiches!

Pocomo Manor Exit on Rte. 940 on Old Rte. 940 1/4 mile from POCOMO SUMMIT

Jurgio Spurgio nuotykiai

MEDŽIOKLĖJE

Vasario 16-os minėjimas Great Neck, N. Y.

Kaip kasmet, taip ir šiemet LB Great Necko apylinkė su rengė nepriklausomybės atgavimo minėjimą. Apylinkė narių skaičiumi nepasizymi, bet ji veikli, vadovaujama ilgamečio pirmininko Henriko Miklo ir išdininko Petro Povilaičio.

Vasario 24, šeštadienio vakarą, kuo ne šimtas Great Necko lietuvių ir jų draugų kaip viena šeima susirinko į puošnią Elksalę prie užkandžiais padengtų stalų šeimyniškam, bet kartu ir iškilmingam pobūviui. Salės sienas puošė deklaracijos, kaip kasmet, Long Islande skelbusios lietuvių savaitę, Vasario 16-os proga gautos iš Nassau apskritys (county) viršininko ir visos apskritys valsčių viršaičių.

Minėjimas pradėtas Amerikos ir Lietuvos himnais ir Tėv. Pauliaus Baltakio, OFM, šiai progai sukurta giliai jaudinančia invokacija.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo Vliko valdybos vicepirmininkas Jurgis Valaitis.

Oficialiąją dalį palydėjo meninė programa, kurią savo iniciatyva sudarė ir atliko jaunimas: Aina Bernier, Dalia ir Rimutė Jasaitytės, Vilija Katinaitė, Danutė Miklaitė, Daiva Vebeliūnaitė, Rasa Vilgalytė, Rytas ir Justas Vilgaliai ir Monika Vygantaitė. Programoj buvo keturi pianistai, mergaičių dainų sekstetas, deklamacijos ir išraiškos šokis "Partizano mirtis". Jį atliko Aina Bernier. Programą pravedė Rytas Vilgalys. Dainavo dar svečias sol. M. Razgaitis, akomponuojant muzikui Mvkolui Cibui.

Minėjimo dalyviai Lietuvos laisvinimo reikalui suaukojo per keturis šimtus dol. Be to, iš surengtos loterijos gauta per šimtą dol. išlaidom padengti.

ST. PETERSBURG, FLA.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas įvyko vasario 18 Lietuvos klubo salėje. Minėjimą pradėjo klubo pirmininkas p. Jurgėla. Jis pristatė ponį Karnienę, kuri nuosekliai ir tvarkingai vedė programą.

Klubo choras drauge su publika sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus.

Ant scenos buvo pastatytas išduoto jūrininko Kudirkos paveikslas. Buvo pavaizduota, kaip jis sėdi nuliūdęs prie stalo, už nugaros stovi rusas komunistas su ginklu.

Maža mergaitė Jurgėlaitė deklamavo porą eilių, pritaikytų šiai šventei. Kalbas pasakė Valerijonas Šimkus iš Chicagos, latvių atstovas ir dail. A. Rūkštelė.

Mieste tuo metu buvo Hollywoodo aktorė Rūta Lee-Kilmonytė. Ji atsilankė į minėjimą, pasakė sveikinimo kalbą. Prisi-

minė, kad yra lankiusi bent keturį lietuviškų kolonijų, bet jai labiausiai prie širdies esą St. Petersburgo kolonijos lietuvių.

Po visų kalbų bei sveikinimų padaryta rinkliava. Aukų surinkta per 1000 dol. Toliau buvo koncertinė programa. Dainavo klubo choras, kurį sudaro 35 asmenys ir kuriam vadovauja prityręs muzikas Albertas Matieka. Choras atliko keletą šventei pritaikytų dainų.

Verta pastebėti, kad chorą sudaro tik suaugę klubo nariai, nes jaunimo labai maža yra. Choras dirba energingai ir ištvarkingai.

Klubo turi savo naują salę su puikia scena, kuri tinka koncertams ir vaidinimams. Kas sekmadienį čia būna pietūs. Svečių čia visada pilna. Automobiliams pastatyti vieta erdvi. Apylinkė graži, visur žaliuoja medžiai, tad visada čia suvažiuoja daug svečių.

Svečias V.

CAMBRIDGE, MASS.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės šiemet paminėta vasario 11. Pamaldos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje buvo 2 v. popiet. Pamaldas laikė parapijos klebonas kun. Simeonas Saulėnas. Solo giedojodainininkas Benediktas Povilavičius, vargonais pritarė kompozitorius Jeronimas Kačinskas.

Minėjimas įvyko tuoj po pamaldų parapijos salėje. Programos vedėja buvo El. Vasyliūnienė, pagrindinę kalbą pasakė kun. Jonas Klimas, asistentas. Meninę dalį atliko solistas Benediktas Povilavičius, akomponuojant prof. J. Kačinskui. Solistas atliko: K.V. Banaičio harmonizuotą liaudies dainą "Už žalios girelės, Klovos — Udrio aniją iš operos "Pilėnai"

ir norvegų tėviškės dainas. Solistas turi galingą balsą, kuris puikiai skambėjo bažnyčioje ir salėje.

Pabaigos žodį tarė klebonas kun. Simeonas Saulėnas.

Programai pasibaigus, klausytojai buvo pavaišinti kavute, kurią paruošė LKM S-gos 5-tos kuopos pirmininkė A. Ambrozaitienė, Elena Paliulienė, A. Aneliskienė, padėjo p. Dargienė.

Buvo renkamos aukos Altai. 15 dol. aukojo Paliulio šeima, po 10 dol.: Iz. ir El. Vasyliūnai, Ben. Povilavičius, kun. S. Saulėnas, P. Narkevičius, V. Narkevičius, J. Aneliskas, J. Malinauskienė. Kiti aukojo po mažiau. Viso surinkta 158 dol.

Nassau apskritys pirmasis pavaduotojas Harold E. Collins iš Levittown įteikia lietuvių delegacijai proklamaciją, kuri skelbiama vasario 18-24 lietuvių savaitę. Iš k. Petras Jurgėla, Rima Jasaitytė, ekzekutyvinis pavaduotojas H. E. Collins, Ina Jasaitienė ir Jonas Vilgalys. Proklamaciją išleido Nassau apskritys valdytojas Ralph G. Caso.

North Hempstead miesto viršininkas Michael J. Tully, Jr. (k.) laiko lietuvišką vėliavą. Jis išleido proklamaciją, atžymėdamas Lietuvos nepriklausomybės dieną. Proklamaciją laiko Dana Miklaitė, toliau Ina Jasaitienė, Henrikas Miklas — LB Great Necko apylinkės pirmininkas ir Ignas Kazlauskas.

Buffalo, N. Y.

Nebloga būti ir mažiems

Jau keletą kartų spaudoj buvo minėta, kad Buffalo lietuvių kolonija yra labai maža, bene pati mažiausia Lietuvių Bendruomenės apylinkė. Tai tiesa, bet ji skiriasi nuo kitų apylinkių ne tik savo mažumu; ji turi šokią tokią autonomiją, kurią 1957 jai suteikė Lietuvių B-nė, priimdama į savo narių tarpą. Lietuvių B-nės centras tai padarė greičiausiai dėl to, kad ji buvo susiorganizavusi visu pusmečiu anksčiau už pačią L. B-nę.

Tokia maža kolonija gali turėti ir pliusų. Štai jei ką nors darai, rengi ir nekaip pavyksta, tai lengva pasiteisinti — ką gi mes, aštuonių nepilnų šeimų kolonija, galim padaryti. O kada kas nors pavyksta geriau, tada jau garsiai galim pasakyti: va, žiūrėkit, tokia maža grupė, ir štai ką padarėm.

Turiu galvoj Vasario 16-osios minėjimą. Mūsų manymu, jis pavyko nebloginai. Tęsėsi visą savaitę. Minėjimo tvarka buvo paskelbta abiejų didžiųjų dienraščių.

Miesto burmistras ir apskritys viršininkas vasario 9 pasirašė atskiras proklamacijas, skelbiančias vasario 16-ąją Lietuvos nepriklausomybės dieną Buffalo mieste ir Erie apskrityje. Šių proklamacijų įteikimas lietuviams buvo televizijos stoties (WBEN — Channel 4) nufilmuotas ir per vakarines žinias parodytas, Vasario 10 vakarą Šv. Jurgio bažnyčioje, Niagara Falls, New York, buvo specialios pamaldos. Vasario 11 rytą ir naktį kita televizijos stotis (WKWB — Channel 7) perdavė trumpą pasikalbėjimą su dr. Deniu, Mažeika. Tą pačią dieną po pietų įvyko oficialioji ir meninė dalis International Institute patalpose. Lietuviškai kalbėjo inž. Steponas Šetkus iš St. Catharines, Ont., ir angliškai — dr. J. David Valaik, Canisius kolegijos istorijos profesorius (jo kalbą pirmadienį komentavo abu dienraščiai). Meninę programą dalį atliko svečiai iš Rochesterio. Vytauto Žmuidzino vadovaujamos lituanistinės mokyklėlės mokiniai ir jaunimo bei suaugusių atstovai suvaidino rašytojo Jurgio Jankaus vienkėsmį "Žirniukas ir uogelė". Režisierius — Andrius Cieminis, grimas — Stasio Ilgūno.

Mano manymu, visi vaidintojai savo vaidmenis atliko pasigėrėtinai, o suaugusių atstovai (Izabelė Žmuidzinienė ir Petras Matiukas) toli praško mėgėjų lygį. Nors nemaža dalis publikos buvo lietuviškai nekalbančių, bet visi buvo sužavėti. Aukų Lietuvos laisvinimo reikalui surinkta per du šimtus.

Paskutinis minėjimo aktas buvo Lietuvos vėliavos pakėlimas prie miesto rotušės vasario 16-osios rytą.

Viską peržvelgus, atrodo, kad buffaliečiai čia turi teisę ir pasigirti. Vaizdas tikrai nebloginas. Bet ar taip būtų, jei neateitų į pagalbą gerieji kaimynai rochesteriečiai bei artimieji kanadiečiai. Atvyksta, pakalba, padainuoja ar pavaidina ir nė cento nepaima.

Tad šia proga mažosios Buffalo lietuvių kolonijos vardu nuoširdžiai dėkoju svečiams rochesteriečiams ir kanadiečiams, kurie vienu ar kitu būdu padėjo mums paminėti 55-ąsias Lietuvos nepriklausomybės atgavimo metines.

Lietuvių klubo sekretorius

Bridgeport, Conn.

Vasario 16-oji minima ir mišrioji parapij

Per vietos laikraštį ir per radijo stotį iš anksto visi buvo raginami atsilankyti į Lietuvos nepriklausomybės atgavimo minėjimą vasario 25.

Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje lietuviškąsias mišias už žuvusius dėl Lietuvos laisvės aukojo klebonas kun. F. Pranckus. Jis pasakė ir pritaikytą pamokslą. Prie vėliavų budėjo vietos lietuvių jaunimas.

Paminėtina, kad net ir dabar, kai ši parapija yra tapusi mišria, klebonas kun. F. Pranckus kasmet ir angliškose mišiose per pamokslus paminė Vasario 16-ąją. Be to, jis lietuviams leidžia prieš mišias ir po mišių rinkti aukas Lietuvos laisvinimo reikalui. Kitataučiai dosniai aukoja. Tai iš dalies paaiškina, kodėl lietuviams tokia negausi apylinkė šios šventės proga surenka gana didelę sumą pinigų.

Popiet Šv. Jurgio parapijos salėje įvyko akademija. Ją atidarė LB apylinkės pirmininkas A. Ivaška. Maldą sukalbėjo parapijos klebonas. Buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

Paskaitą skaitė buvęs ilgametis Bridgeporto LB apylinkės pirmininkas Juozas Rygelis, jau keletą metų gyvenęs New Jersey. Gerai pažindamas šią apylinkę ir čia esamas veiklos galimybes, J. Rygelis kalbėjo konkrečiais siūlymais — ką kiekvienas šioj apylinkėj gyvenęs lietuvis galėtų individualiai atlikti, garsinant Lietuvos reikalus amerikiečių tarpe. Paminėjo asmeninius kontaktus su vietos laikraščiais, radijo stotimis ir universitetų profesūra. Pabrėžė, kad, prieš bet ką pradėdant amerikiečių tarpe, būtina pirma patiem gerai pasinformuoti apie naujausius įvykius.

P. Rastas, vyresnės kartos atstovas, paprašęs žodžio, atsineštų maisto produktų pagalba paliustravo jaunimui, ką paver-

tos Lietuvos darbininkas, palyginti su amerikiečiu darbininku, gali nusipirkti už vienos valandos algą.

Po trumpos pertraukos, kurios metu buvo renkamos aukos, įvyko meninė dalis. Ją atliko muz. J. Beinorius vadovaujamos dvi jaunimo grupės ir solistas iš New Britain, Conn. Gražiai susidainavęs, nors neseniai įsisteigęs mergaičių kvartetas Ramunėlė padainavo keletą dainų, kurias publika labai šiltai sutiko. Solistas Volungevičius švelniu tenoru padainavo dvi dainas. Keletą liaudies melodijų, tautinių šokių ir maršų sugrojo jaunimo orkestrėlis.

G.I.

NORWOOD, MASS.

Gražiai atšvęsta nepriklausomybės šventė

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 55 metų sukaktis paminėta vasario 18, sekmadienį. Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje 10 val. buvo mišios Lietuvos intencija. Jas aukojo kleb. kun. Albertas Abračinskas. Jis pasakė ir dienai pritaikytą gražų pamokslą.

Choro vedėjai Julei Vilkišutei vadovaujant, choristės prieš mišias sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Lietuviškas giesmes taip pat giedojo ir mišių metu. Po mišių sugiedojo Marija Marija.

Klebonui leidus, bažnyčioje buvo padaryta rinkliava Lietuvos laisvinimo reikalui. Žmonių pamaldose dalyvavo nemažai, bet galėjo būti ir daugiau. Gaila, kad kiti neįvertina tos brangios lietuvių dienos.

Šia proga reikia padėkoti klebonui kun. Albertui Abračinskui už mišių auką, pasakytą pamokslą ir leidimą bažnyčioje daryti rinkliavą; choro vedėjai Julei Vilkišutei ir choristėm už gražų giedojimą; bažnyčios kolektoriam už aukų rinkimą ir visiem aukotojam už aukas. Bažnyčioje aukų surinkta 240 dol. Visi pinigai pasiūti Amerikos Lietuvių Tarybai. Visiem — nuoširdus lietuviškas ačiū!

Zvalgas

Hot Springs, Arkansas

Vasario 16 minėjime pagerbtos Sibiro kankinės

Vis didėjanti šio kurorto lietuvių kolonija įspūdingai minėjo Vasario 16-ąją.

Minėjimas pradėtas Šv. Jono bažnyčioje pamaldomis vasario 17. Mišias aukojo ir patriotinį pamokslą pasakė specialiai iš Chicagos atvykęs kun. Petras Patlaba.

Po pamaldų minėjimas vyko parapijos salėje. Svečias iš Chicagos advokatas Silvestras Balčiūnas apibūdino minėjimo reikšmę, pabrėždamas, kad tik mūsų ryžtas palaiko gyvą Lietuvos bylą. Ragino vieningai dirbti, nesiskaldyti ir tuo būdu stiprinti savo viltis.

IŠ VISUR

— Jaunimo peticijos komisija kartą pakartotinai prašo visų, kurie dar neišsiuntė užpildytų peticijos blankų, skubiai juos išsiųsti. Prašome labai paskubėti, nes jau yra pradėtas įrašimo darbas, kuris ilgai neužsities ir pavėluotai išsiųsti blankai į knygą nebepateks ir nebus įteikti. Siųskite peticijos blankus nurodytu adresu.

— Amerikos Lietuvių Tarybai kongresmanai Peter W. Rodino, Jr., Glenn M. Anderson, Charles W. Whalen, Jr., ir James Delaney prisiuntė kopijas savo padarytų pareiškimų Vasario 16 proga. Taip pat senatoriai Birch Bayh ir Paul Fannin atsiuntė pareiškimų kopijas. Visi gražiai pasisakė Lietuvos reikalui.

— Senatorius Percy prisiuntė kopiją pareiškimų, padaryto vasario 20, kuriame jis įtraukė į Congressional Record New York Times vasario 16 atspausdintą vedamąjį "The Baltic States".

— Kongresmanas William S. Broomfield atsiuntė kopiją jo pasiūlytos rezolucijos, kurioje reikalaujama kad Radio Free Europe pradėtų kultūrinio pobūdžio transliacijas į Pabaltijo valstybes.

— Arizonos senatoriai Barry Goldwater ir Paul Fannin laiškais atsakė į Phoenix LB apylinkės pirmininko Vlado Miezelio kreipimąsi dėl senatui tvirtinti pateiktos JAV — Sovietų Sąjungos prekybos sutarties. Sen Fannin žada kreipti dėmesį į "laisvės pasirinkimą tom tautom, kurios yra tapusios Sovietų neokolonialinės ekspansijos aukomis", ir pristatyti V. Miezelio pažūras senato finansų komisijai. Sen. Goldwater rašo, jog pilnai sutinkas, kad "jokia už geležinės uždangos esanti valstybė, ypač Sovietų Sąjunga, neturėtų gauti išskirtinio dėmesio, kol ji paneigia pačius pagrindinius žmogiskos elgsenos dėsnius."

— Jonas Matulionis, Toronto, Ont., buvęs Vliko ir PLB pirmininkas, savo šeimos ir artimųjų tarpe atšventė 75 m. sukaktį. Jubilias dažnai matomas lietuvių kultūrinuose rengimuose.

— Jonas Karys, ekonomistas ir numizmatikas, kovo 4 sulaukė 70 m. amžiaus. Gimęs Skerijų k., Trakų apskr., nuo 1936 buvo Kauno monetų kalyklos viršininkas, nuo 1939 — Vilniaus savių valdybės skyriaus direktorius. Vokietijoje buvo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas. Išeivijoje išleido stambius veikalus: Nepriklausomos Lietuvos pinigai (1953) ir Senovės lietuvių pinigai (1959).

— Lietuvių Fondo 1973 m. investavimo komisiją sudaro dr. J. Kazickas, P. Kilius, dr. P. Kisielius, V. Naudžius ir dr. V. Simaitis.

— Cleveland, Ohio, naujojo parapijos misijas ves lietuvių jėzuitų provincijolas kun. Gediminas Kijauskas, SJ, kovo 25-31 angliškai ir balandžio 1-7 lietuviškai. Šv. Jurgio parapijį rekolokijas ves kun. dr. J. Vaškai, MIC, Didžiąją savaitę.

— Antanas Smetona, pianistas, kovo 24, šeštadienį, koncertuoja Chicago, Jaunimo centro didžiojo salėje.

— Rochester, N. Y., kovo 31, šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Jurgio parapijos salėje, 545 Hudson Ave., Rochester, N. Y., prof. Juozas Puzinas skaitys paskaitą "Vilniaus 650 metų sukaktis". Tai reta proga pažinti Vilnių. Ypač laukiamas jaunimas. Pobūvį rengia Rochesterio LB kultūrinė sekcija.

Minėjimo metu buvo pagerbtos čia dabar gyvenančios Sibiro kankinės St. Rūkienė ir O. Gudonienė.

Programą įspūdingai pajavirino studentai Almis Zdanis ir J. Ciosmak, atlikdami pianinu ir smuiku keletą lietuviškų motyvų ir užbaigė Mozarto sunkesnį kūrinį.

Po minėjimo ponios pavaišino svečius kavute ir užkandžiais.

E.U.

Puslapi tvarko L. Gudėlienė. Medžiaga slūsti: 14 Cat Rock Rd., Cos Cob, Conn. 06807

LIETUVA

Lietuva — mano tėvynė,
Kur meilė ir gyvybė auga.
Tik aš nežinau, tik aš dar
klausau,
Kolsuskambės iš bokšto varpas.

Kol išeis rusai iš tos žemės,
Kol visi vaikščiotis laisvi,
Kol viskas bus linksma,
Kol viskas bus gera...
Eglė Zikaraitė

Ką tėveliai man pasakojo apie Lietuvą

rašo antro skyriaus mokiniai

Lietuva yra mano tėvynė. Mama ir tėtė gimė Lietuvoje. Lietuvą užėmė pikti žmonės. Lietuvoje yra daug upių, ežerų ir miškų. Lietuvos upėse ir ežeruose gyvena žuvis, o miškuose žvėrys. Lietuvos žmonės negali atvykti į Ameriką giminių aplankyti. Lietuva nėra turtingas kraštas. Ten nėra geležies ir aukso.

Dalia Nemickaitė

Tėveliai man pasakojo, kad Lietuva turi daug mažų miestelių ir didelių miškų. Mano tėveliai mėgdavo grybauti ir uogauti. Tėvelis gyveno Palangoje ir eidavo rinkti gintarą. O mamytė gyveno Panevėžyje ir tu-

rėjo sidabrinų lapų ūkį. Vasarą mamytės šeima važiuodavo į namą miške. Aš norėčiau nuvažiuoti į Lietuvą, bet dabar ten yra rusai.

Ramunė Jasaitytė

Lietuvoje yra daug gražių miškų, kur auga baravykai ir kiti skanūs grybai. Baltijos jūra išplauna gintarą ant krantų. Mes iš jo padarome gintarinius karoličius. Lietuvos gelė yra rūtelė. Ji auga visuose darželiuose. Ten yra mano tėvelių ir senelių gimtoji žemė.

Birutė Šnipaitė

Mano tėvelis gyveno Kaune. Ten jis ėjo į mokyklą rudenį, žiemą ir pavasarį. Mokykloje per pertraukas jis lošdavo krepšinį ir greitai suplėšydavo batus. Dėl to mama jį labai bardavo. Vasarą tėtė važiuodavo į kaimą. Tenai jis ganydavo karves ir dirbo kitus darbus. Taip pat daug maudydavosi Nevėžyje ir daug meškeriodavo. Jam buvo labai linksma, nes Nevėžis ir oras buvo neužteršti.

Rama Gvildytė

Lietuvoje mano mama gyveno Veliuonoje. Ten yra du piliakalni: Vytauto ir Gedimino. Ten nebuvo krautuvų. Mano močiutė ir mama ėjo į turgų nusipirkti maisto. Mano mama maudydavosi Nemune. Mano mama plaukdavo garlaiviu į Kauną. To garlaivio vardas buvo "Lietuva".

Auksė Jankauskaitė

Žiūrime filmą Maironio lituanistinėje mokykloje, kai buvo paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Nuotr. G. Peniko

Pizza

Mano mėgiamiausias valgis yra pizza. Tas valgis man geriausiai patinka, nes man patinka visokie itališki skanumynai. Pizza yra padaryta iš teslos, su pomidorų padažu ir su sūriu. Iš visų tų daiktų tesla man yra pats skaniausias daiktas.

Jolita Gudaitytė, 7 sk.

Pas močiutę augau — šoka Maironio mokyklos antrojo skyriaus mergaitės, kai buvo paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Nuotr. G. Peniko

Prano Baltuonio darbų paroda Philadelphijoje

Savo išspūdžius iš parodos aprašo Philadelphijos lit. mokyklos 8-to skyriaus mokiniai

Audrius Dragūnas

Sekmadienį, lapkričio 12, Šv. Andriejaus parapijos salėje įvyko Prano Baltuonio medžio šaknų paroda. Šioje parodoje buvo išstatytos meninės skulptūros, padarytos iš medžio. Buvo visokių įdomių figūrų. Man labiausiai patiko Arklys — gražus, realistiškai išpauštas arklys, ir Gedimino pilis, kuri buvo nepaprastai graži. Man taip pat patiko Kregždutė — mažas medinis paukštelis.

Menininkas sau medžiagos prisirenka pats pelkėse ar miškuose. Šaknys kartais turi būti džiovinamos dvejus metus. Menininkas į purviną šaknį įdeda savo kūrybinę vaizduotę, tačiau savo forma šaknis lieka originali.

Kristina Juzaitytė

Šaknų parodą suruošė mokyklos tėvų komitetas. Skulptorius yra Pranas Baltuonis, kuris iš medžio šaknų padaro įvairias skulptūras. Parodoje buvo išstatyta virš šimto skulptūrų...

Tėvų komiteto pirmininkas atidarė parodą. Menininkas trumpai papasakojo, kaip jis randa ir renka šaknis. Jis kartais jas randa upėse, prie upių ir kartais net iškasa. Daug laiko praleidžia galvodamas, ką gali padaryti iš rastų šaknų. Sugalvoja tikrai įdomių ir meniškų dalykų.

Man tokios parodos labai patinka, nes aš išmokau, ką iš gamtos galima padaryti.

Vytas Surdėnas

Pirmą kartą mačiau tokią parodą, kur įvairūs daiktai buvo padaryti iš medžio šaknų. Man geriausiai patiko Delfinai, Arklys, Pylis, Sporto žaidėjas, Slidinėtojas ir kt. Kai kurie man visai nepatiko, nes neturėjo jokios

reikšmės. Bet vistiek paroda buvo įdomi, ir buvo daug žmonių.

Prano Baltuonio kūriniai yra patys gražiausi, kuriuos aš esu mačiusi. Labai įdomu yra, kad jo kūriniai nėra ant lentos, o yra padaryti iš medžio šaknų. P. Baltuonis eina į miškus ir renka šaknis, kurios tinka jo darbui. Jis, parnešęs jas namo, išpiauna į visokias traškas figūras. Mes turime figūrą, kuri vaizduoja skrendančias antis. Parodoje buvo pingvinų, ančių, gandrų, žirgų, vilkų ir žmonių figūrų. Jei skulptorius vėl atvažiuotų į Philadelphiją, tai daug žmonių ateitų pirkti ir žiūrėti.

Gintarė Gečytė

Mūsų šuniukas

Mūsų Murza labai plaukuota. Mes ją mylim išskuota. Pasipūtusi visa, Nežinia net, kur galva. Kai tik kaulų jai meti, Tada tik galvą jos randi.

Lyda Kiaunytė, 5 sk.

GEDIMINO STULPŲ GALVOSŪKIS

1. Kas buvo pirmas ir paskutinis nepriklausomos Lietuvos prezidentas?
2. Kaip vadinasi Lietuvos valstybės herbas?
3. Kokia yra mėgiamiausia lietuvių gelė?
4. Koks buvo trečiojo Lietuvos prezidento vardas?
5. Kas parašė Lietuvos himną?
6. Kas buvo Lietuvos karalius? (atsakymai 11 psl.)

Trečio skyriaus mokiniai rašo apie gintarą

Dievas padarė gražius medžius. Jie vadinosi pušys. Iš tų pušų bėgo sakai. Jie nėra kaip žmonių kraujas. Sakai nėra raudoni. Pušies sakai yra gelsvi. Jie labai limpa prie rankų.

Vėjas nupūtė sakus į Baltijos jūrą. Tada sakai nuėjo į Baltijos jūros dugną. Sakai įsikasė į smėlį. Jie smėlyje buvo labai daug metų. Jie darėsi kietesni ir kietesni. Kai audra užveina, tai išneša visą gintarą į krantą. Žmonės surenka ir neša gintarą į fabriką padaryti apvalų. Ant siūlo suveria gintarinius karoličius, ir žmonės perka gintarą.

Elenutė Baltrušionytė

Prieš tūkstančius metų augo didelės pušys ir eglės, kurios turėjo daug daug sakų. Tie sakai tekėdavo iš medžių, kai jie buvo sužeisti. Medžiai augo, krito ir vėl augo, griuvo, kol žemė ir vanduo užliejo. Giliai žemėje tie sakai pavirto gintaru...

Rata Bobelytė

...Gintaras yra įvairių spalvų. Jis gali būti geltonas, auksinis ir rudas.

Kristina Kirkylaitė

Aš išsirinkau rainą katytę. Ji labai išdykus, bet kartais tokia meili, kad veidą laižo. Aš ją labai myliu, bet ne labiau už savo Miau-Miau.

Gaja Valuškytė, 5 sk
Aušros Vartų lit. mokykla,
Worcester, Mass.

Vasario 16-tosios minėjimas Maironio mokykloje

Vasario 24-tą dieną Maironio lituanistinėje mokykloje įvyko Lietuvos nepriklausomybės minėjimas. Programa, pravesta Daivos Vebeliūnaitės, buvo pradėta antro skyriaus mokinių šokių "Pas močiutę augau". Šokį paruošė mok. Rita Čepulytė. Toliau buvo vaikų darželio pasirodymas. Buvo sudainuota dainelė "Tindi rindi riuška", paruošta mok. Aušros Kregždutės.

Po to mok. Marytės Sandanavičiūtės ketvirto skyriaus mokiniai padeklamavo eilėraščių "Gintarų šalis". Pabaigai buvo rodoma K. Matuzo filmas apie Lietuvą, kuriame matėme gražius vaizdus laukų ir miškų, miestus su senomis pilimis ir bažnyčiomis ir Lietuvos jaunimą pasipušusį tautiniais drabužiais.

Valentina Leleivaitė, 7 sk.

Džiunglėse, Linas Gintautas, 1 sk.

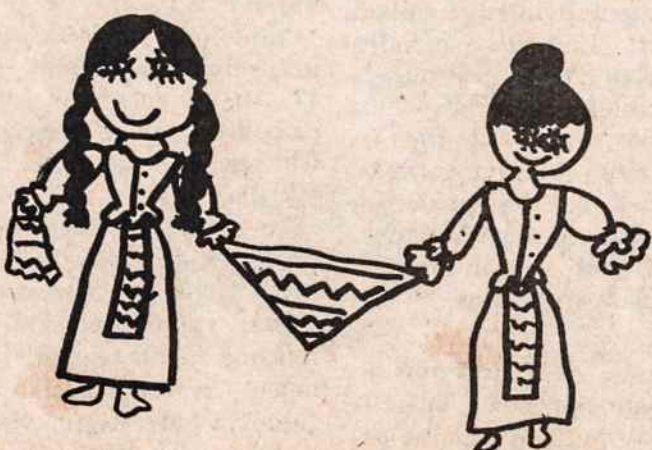
MIAU-MIAU

Praeitą vasarą aš gavau katiną. Jo vardas buvo Miau-Miau, arba angliškai — "Meow". Jis buvo pilkas su baltom kojoms, pilvu ir pakakle. Aš jį labai mylėjau, bet jis buvo labai išdykęs, kaip visi berniukai. Jis gaudė daug paukščių ir musių. Gerai, kad jis gaudė muses, bet negerai, kad paukščiukus.

Vieną sykį Miau-Miau buvo pabėgęs. Jis nebuvo namie tris dienas... Kitą sykį Miau-Miau buvo vėl pabėgęs. Kai aš grįžau iš mokyklos, aš važiuavau į plaukimo pamoką. Kai mano mama užvedė mašiną, ji išgirdo kniaukimą. Ji greit sustabdė mašiną ir atidarė motoro dangtį. Ten gulėjo Miau-Miau! Pasirodo, jis ten visą rytą miegojo. Mama jį išėmė ir mes jį greit nuvežėm į gyvulių ligoninę. Daktaras sakė, kad Miau-Miau sutrenkė galvą ir sužeidė koją ir antakį. Aš buvau tokia liūdna, kad nėjau į plaukimo pamoką. Bet už kokių penkių dienų Miau-Miau grįžo namo.

Paskutinis Miau-Miau nuotykis buvo, kai mašina ant jo už-

važiavo. Atsitiko šitaip. Vieną dieną Miau-Miau buvo išėjęs pabėgioti ir negrįžo. Kai mano draugė atėjo, mes pažaidėm ir atėjom į virtuvę. Staiga aš pastebėjau, kad Miau-Miau dirželis guli ant stalo. Aš paklausiau tėčio: "Kur tu radai Miau-Miau dirželį?" Jis atsakė: "Policininkas atėjo ir padavė man. Jis sakė, kad mašina ant Miau-Miau užvažiavo. Vairuotojas nuvežė jį į ligoninę, daktaras bandė pagydyti, bet Miau-Miau mirė." Kai mano draugė tai išgirdo, ji pasakė: "Mano katė turi kačiukų, ir Gaja gali vieną gauti"...

Grandinėlės šokėjos, Rūta Bobelytė, 3 sk.

PO CHICAGOS DANGUM

Lietuvos gen. konsulės Južės Daužvardienės pagerbimas kovo 11 Drake viešbuty sutraukė daug visuomenės. Konsulei buvo įteiktas garbės diplomatas. Už nuopelnus visuomenei jai suteiktas žymiosios lietuviškos amerikietės vardas. Buvo daug sveikinimų. Išleista graži programa. Dainavo sol. Prudencija Bičkienė.

Lietuvių Prekybos Rūmų kovo 14 d. susirinkime J. Bacevičius aiškino apie naujoves mokesčių atskaityme. Į narius įsirašė Algis Barakauskas, V. Bardis, A. Lubertas ir Anna Sliteris. Mėnesio laikotarpį mirė šie nariai: Kazys Juknis, Kazys Malonis, Charles Zubras, J. Zalga. Metinis Rūmų banketas bus gegužės 19.

Adv. Zigmas Butkus ir jo šeima, neseniai pabėgę iš okupuotos Lietuvos, išvyko pastoviai apsigyventi į Washingtoną. Z. Butkus yra pareiškęs, kad jis parašysiąs knygą apie šių dienų gyvenimą Lietuvoje.

Mūsų sportininkai jau ruošiasi išvykai į Europą. Išvyksta rugpjūčio 25, grįžtama rugsėjo 17. Kas norėtų kartu su sportininkais pasinaudoti papigintu keliavimu, prašomi kreiptis į J. Banį, tel. 582-5939. Inž. A. Rudis yra kelionės globėjas, todėl kovo 17 visi sportininkai, kurie rūpinasi kelione, turėjo specialią radijo programą jo Lietuvių Radijo Forume.

Kun. dr. J. Prunskio 40 m. kunigystės proga kovo 10 Lietuvių Radijo Forume įvyko Vyt. Kasniūno ir solenizanto pasikalbėjimas.

Chicago ateitininkai plačiai veikia. Jų veikla atsispindi Draugo skyriuje, kurį tvarko Aušrelė Liulevičienė, taip pat ir Atities žurnale, kuris redaguo-

jamas Toronte, o išleidžiamas Chicagoje. Marquette Parke veikiantį Pr. Dielininkaičio kuopa, globojama Broniaus Polikaičio, kovo 3 surengė kaukių linksma vakarį. Vysk. M. Valančiaus Cicero kuopa dalyvavo lietuviškos vėliavos iškėlime miesto rotušėj

Chicagoje Brighton Parko lituanistinė mokykla dalyvauja Vasario 16 minėjime vasario 25. Programai vadovauja Emilija Pakštaitė. Nuotr. M. Nagio

NEW LONDON, CONN.

Į Noank atsikėlė inž. Edvardas Pilis su šeima. Jis įsijungė į Lietuvių Bendruomenės New Londono apylinkę ir net sutiko įeiti į apylinkės valdybą. Naujojo valdyboje dabar yra Ja-

roslavas Kepenis — pirm., Ed. Pilis — vicepirm. ir Audronė Pakštienė — izdininkė sekretorė.

Inž. Edv. Pilį Connecticut valstijos transporto departamentas pasamdė vadovauti didžiulio tilto atnaujinimo ir praplėtimo priedirai. Tas tiltas eina per Temzės upę ir jungia New Londoną su Grotonu. Tiltu perdirbimas atsies 23,000,000 dol.

Edvardas Pilis gimė 1918 kovo 18 Petrapily. Mokėsi geodezijos Kėdainiuose, studijavo Kauno VDU technikos fakultete, baigė mokslus Karlsruhe, Vokietijoje. Nuo 1952 dirba Frederick & Harris Consulting Engineers firmoje, New Yorke. Yra buvęs deleguotas prie uostų statybos Kolumbijoje, prie St. Croix povandeninės pumavimo stoties statybos Virgin Islands, prie greitkelių statybų New Yorko, New Jersey, Connecticut valstijose ir prie kitų svarbių darbų. Vedęs Lioliją Davalytę. Auginą sūnų Kastytį ir dukrelę Jūratę.

Jurg. Ežer.

— Edas Razma, dr. Antano ir Elenos Razmų sūnus, laimėjo pirmą vietą Joliet, Ill., gimnazijų mokinių kalbėtojų konkurse.

Solistė Juzė Krištolaitytė-Daugėlienė dainuoja Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Washingtono klubo ruošiamame kultūros vakare, kuris bus kovo 24 d. 7:30 v.v. Marylando universiteto patalpose. Pradžioje bus A. Augustinavičienės paskaita — "Lietuviai išėivės problemos moderniam gyvenime".

Los Angeles, Calif.

Lituanistinė šeštadieninė mokykla

Nuo šių mokslo metų pradžios prie Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės šeštadieninės mokyklos veikia pedagoginiai kursai (institutas), kurių uždavinys paruošti lituanistinę mokyklą mokytojų. Kursus lanko aštuoni asmenys. Sekmingai baigtas pirmasis trimestras.

Neseniai įvykusiame mokytojų pasitarime Navickų rezidencijoje buvo pasidžiaugta kursantų daroma pažanga, iškeliant, kad užsimojimas suorganizuoti tokius kursus laikytinas pavykiu, nežiūrint, kad pačioje pradžioje mokyklos vedėjui V. Pažiūrai teko įtemptai padirbėti pakviečiant lektorius ir suregistruojant kursantus.

Paliesti ir kiti lituanistinio mokymo, drausmės ir tvarkos klausimai. Pasitarime dalyvavęs

Naują dokumentinę knygą Vilko pastangomis ir Tautos Fondo lėšomis išleido Robert Speller leidykla New Yorke. Tai dr. Bronio J. Kaslo redaguota knyga "THE USSR-GERMAN AGGRESSION AGAINST LITHUANIA". Didelio formato 543 psl. knygoje dokumentai nušviečia komunistų ir nacių sandėrį, privedusį prie Lietuvos nepriklausomybės sužlugdymo. Kaina 15 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoj.

Ig. Medziukas, inspektorius lituanistinė mokyklom Amerikos vakaruose, iškėlė kai kuriuos mokymo ir tautinio auklėjimo aspektus, akcentuotus paskutinėje mokytojų studijų savaitėje, taip pat palietė skaitinių mokyklom parūpinimą pagal paskutiniosios JAV LB tarybos sesijos nutarimus. LB Los Angeles apylinkės švietimo vadovas E. Radvenis pranešė, kad dabartinė apylinkės valdyba ypatingai susirūpinusi jaunimo tautiniu švietimu; šiai mokyklai paremti ji paskyrė 300 dol. ir knygynui 100 dol.

Lituanistinės šeštadieninės mokyklos mokiniai su mokytojais ir tėveliais vasario 17 parapijos salėj gražiai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės sukaktį. Mokyklos vedėjui V. Pažiūrai tarus įžangos žodį, buvo atliktas jo paties parašytas montažas. Montažą atliko mokiniai: Ramona Alseikaitė, Vilija ir Vaidilutė Butkytės, Regina Vilkaitė, Aida Reivydaitė, Ilona Bužėnaitė, Algis Mikuckis, Kęstutis Reivydas, Linas Butkys, Povilas Abelkis, Jūratė Raulinaitytė, Rima Klorvtė, Daiva ir Rita Čekanauskaitės, Renata ir Audrė Nelsaitės, Rita Bureikaitė, Rimas ir Vita Polikaičiai, Viva Pažemėnaitė. Įsijungė ir mokyklos choras, vadovaujant B. Seliukui ir talkinant R. Dabšiu.

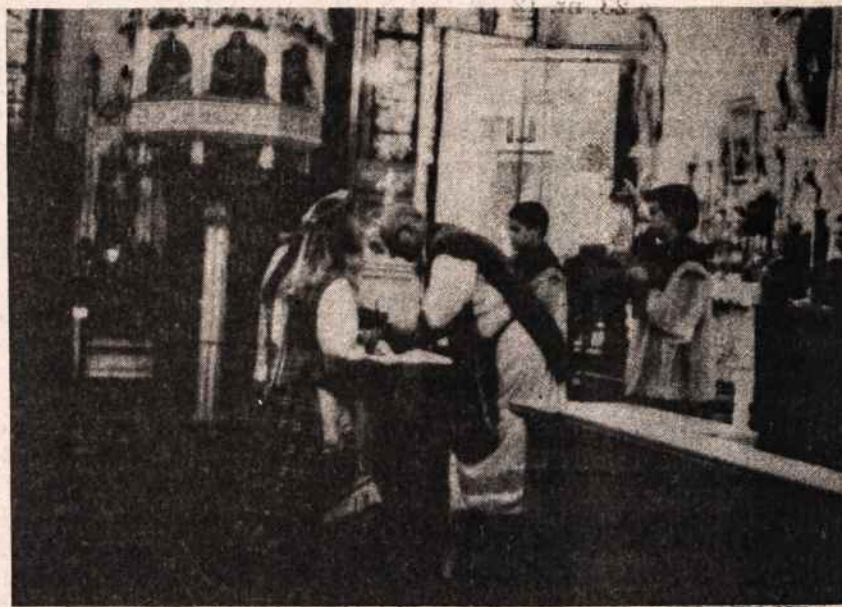
I.M.

Vysk. A. Deksnys, vykdamas į eucharistinį kongresą Australijoje, buvo sustojęs Los Angeles mieste. Vasario 4, lydimas prel. P. Celiešiaus, apsilankė ateitininkų susirinkime, kuris buvo

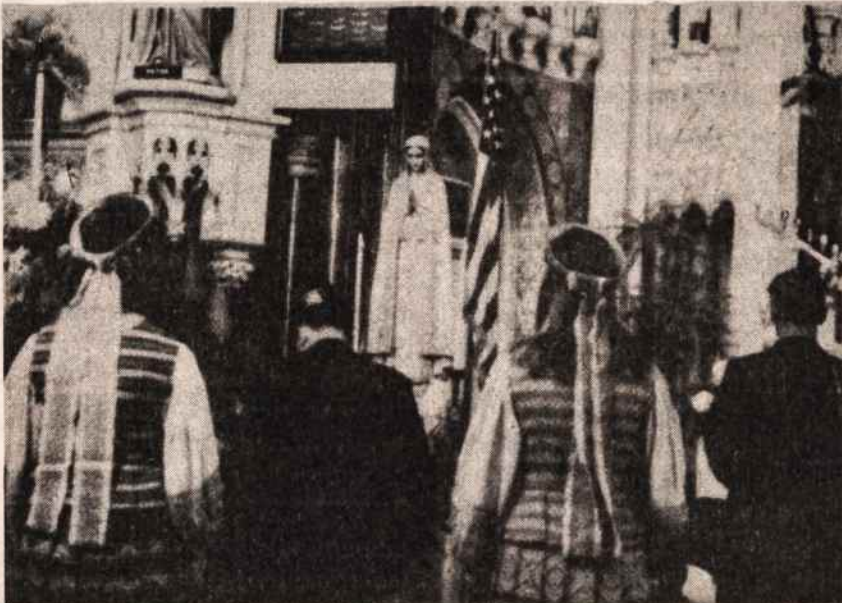
da Carol Juozaitis. Universitetas yra nedideliame DeKalb mieste. Susisiekimas labai puikus. Tame mieste tegyvena vos kelios lietuvių šeimos, nors seniau buvo daug.

Senelių globa rūpinasi miesto socialinė įstaiga, tam tikslui mieste įsteigusi daugiau kaip 30 savo būstinių. Lietuvių sodyboje M. Rėklaitis tuo reikalu teikia įvairią informaciją. Kovo 12 televizijos 2 kanale įvyko pasikalbėjimas apie senelių pašalpą lietuvių tarpe; dalyvavo M. Rėklaitis ir Vyt. Račkauskas. Seneliam yra duodami valgiai ir parama. Yra daug senelių, negaunančių pensijos. Daugiau kaip 30 milijonų žmonių turi išsiversti be jokios pagalbos.

Bal. Brazdžionis

Baltimorėje, minint Lietuvos nepriklausomybės šventę vasario 18, prel. L. Mendelis priima aukas iš dviejų lietuvių. Mišios buvo aukojamos už žuvusius dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Baltimorėje, pagerbiant žuvusius dėl Lietuvos laisvės, legionierius Vaclovas Laukaitis deda gėlių puokštę prie Marijos statulos Šv. Alfonso lietuvių bažnyčioje.

GRĮŽO JAUNIEJI AMBASADORIAI

(atkelta iš 5 psl.)

Grandies šokėjai pailsėdavo. Audronė Simonaitytė labai gražiai užsirekomendavo, kaip pajėgi solistė, ir koncertų dalyvių buvo šiltai sutikta.

Irena Smieliauskienė džiaugėsi, kad šokėjai šoka pasigėrėtinai, su giliu įsijautimu, išraiška ir dinamika. Gėrėjosi savo jaunimu ir pranešė, kad Grandis yra užkviesta atvykti į trečią pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris įvyks Pietų Amerikoje 1975.

Kelionė, esą, visapusiškai pavykusi, tik gaila, kad ji buvusi trumpa. O Pietų Amerikos jaunimui mūsų jaunimas nuvežė daug ką ir juos uždegė iš naujo dirbti lietuviškų darbų dirvose.

-o-

Grandies pirmininkas Linas Raslavičius pažymėjo, kad P. A. jaunimas juos priėmė draugiškai, kad ir liko draugiškas. Tarpusavyje buvo kalbama lietuviškai. Tuo išryškinta misija: sujungti viso pasaulio lietuvių jaunimą, jį uždegti darbui ir parodyti, kad esam viena lietuvių tauta.

Įdomių nuotykių ir akimirų papasakojo Daina Danilevičiūtė. Ji geros iškalbos, turi sąmojo. Prisiminė sunkiai lietuviškai kalbantį Pietų Amerikos, ypač Brazilijos jaunimą. Prisiminė ir tėvų atsakomybę už kalbos išmokymą. Jaunimas lietuviškos širdies, domisi lietuvių gyvenimu, nori būti lietuviams. Prašė dovanų — knygų, plokštelių.

Juliaus ir Irenos Raulinaičių namuose. Svečiai įdomiai papasakojo apie tikinčiųjų padėtį Lietuvoje ir apie Europos lietuvių gyvenimą, atsakinėjo į klausimus ir informavo kitais aktualiais reikalais. Ateitininkų moksleivių vardu svečius pasveikino V. Skirius ir K. Radas. Susirinkimui pirmininkavo J. Jodelė. Po to buvo vaišės, kurių metu laisvai pasiūnekėta. Vysk. A. Deksnys, daugeliui jį pirmą kartą sutikus, paliko puikų įspūdį.

— Kalifornijos lietuvių radijo pavasario žiedų koncertas įvyks balandžio 7, šeštadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėj. Programa atliks svečias iš New Yorko aktorius — numonstas Vitalis Žukauskas, jaunimo ansamblio šokėjai, vadovaujami mok. O. Razutienės, solistė Stasė Klimaitė-Pautienienė ir pianistė Raymonda Apeikytė. Po programos vaišės ir loterija.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Amerikos Legiono lietuvių postas 154 kovo 18 buvo surengęs Eastern Center salėj jautienos kepsnių balių. Svečiai buvo gardžiai pavaišinti ir turėjo progos laimėti loterijoje. Šokiama grojo orkestras.

Kryžiaus Keliai gavėnios metu Šv. Alfonso bažnyčioje einami kartu kiekvieną sekmadienį 4 val. popiet. Maldos ir giesmės atliekamos lietuviškai. Visus kviečia parapijos kunigai.

Lietuvių posto 154 padėjėjos rengia vakariene veteranam ligoniam iš veteranų Perry Point ligoninės Havre de Grace, Md. Veteranai kovo 24, šeštadienį, 5 val. popiet atvyks autobusu į Lietuvių Svetainės klevų kambarį, kur baltimoriečių bus skaniai pavaišinti. Siam kilniam darbu vadovauja padėjėjų pirmininkė Eugenija Pazneikienė.

Šv. Alfonso suaugusių klubas metinius pusrūčius rengia kovo 25, sekmadienį, gražiame Caesar's restorane, netoli nuo Šv. Alfonso bažnyčios. Nariai raginami dalyvauti mišiose 8:30v., o po mišių — restorane įvyksiančiuose pusryčiuose ir svarbiame posėdy.

Vakariene su šokiais rengia Lietuvių posto padėjėjos balandžio 7, šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių Svetainės didžiojo salėj. Šokiama gros orkestras. Bilietus galima įsigyti iš anksto pas Lilę Walsh, Ievą Kraus ir kitas nares.

Kazimieriečių seselių padėjėjų Baltimorės skyrius rengia pietus Šv. Alfonso mokyklos salėj balandžio 1, sekmadienį, nuo 1 iki 5 val. Pelnas skiriamas seselėm kazimierietėm dirbančiom Baltimorės lietuvių kolonijoje.

Daina, Baltimorės vyrų choras ruošiasi koncertui, kuris įvyks balandžio 28, šeštadienį, Lietuvių Svetainės didžiojo salėj.

Jonas Obelinis

Lietuvos tikintieji ŠAUKIASI PAGALBOS

Persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje pagelbėti 1960 įsikūrė L. K. Religinė Šalpa — lietuvių kunigų korporacija. Šalpos darbu stiprinti ir plėsti 1972 buvo įsteigti Religinės Šalpos Rėmėjai — pasauliečių organizacija, veikianti savarankiškai, bet vieningai su pačia Religine Šalpa.

Nariais rėmėjais gali būti visi, kurie aukoja ne mažiau 5 dol. metam, amžinieji nariai aukoja 100 dol., mecenatai — 1000 dol. Įrašant mirusiuosius, aukojama 25 dol.

Už visus gyvuosius ir mirusius narius rėmėjus aukojama daug mišių. Ypatingai daug mel-

džiai už savo geradarius persekiojami — tikintieji Lietuvoje.

Kviečiam visus įsijungti į Religinės Šalpos rėmėjus. Rašyti ar aukas siųsti: Religinės Šalpos Rėmėjų Vyriausioji Valdyba, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. Visi aukotojai gauna kvitus; jų aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių. Vietovėse, kur veikia rėmėjų skyriai, aukos įteikiamos skyrių valdybom, kurios išduoda kvitus vietoj.

L. K. Religinės Šalpos Rėmėjų Vyriausioji Valdyba

25-50% NUOLAI DA!

Velykų, mokslo metų baigimo bei kitomis progomis, geriausia dovaną išliks už bet kurią kitą dovaną.

LOPEDIJOS LEIDYKLA

leidyklos išleistus leidinius, išskiriant udokite šią retai pasitaikančią progą.

Tiraturis:

ENCIKLOPEDIJA

95, So. Boston, Mass. 02127, USA
268-7730, vakarais (617) 282-2759

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Gina Čapkauskienė dainuoja. Stereo. Pirmoji pusė: Lakštingalėlė — A. Kačanauskas. Oi, nėra niekur — K. V. Banaičio. Už balto stalo sėdėjau — K. V. Banaičio. Oi, tu, kregždute — G. Gudauskienės. Šaukimas — B. Budriūno. Lakštingalės giesmė — V. Kuprevičiaus. Gėlės iš šieno — V. Jakubėnų. Antroji pusė: Viliojanti peteliškė — A. Campra. Lakštingala ir rožės — C. S. Saint-Saens. Be tavo meilės — M. Sandoval. Vyturelio daina — H. R. Bishop. Solveigos daina — E. Grieg. Mėlynasis duonius — J. Strauss. Stereo. Kaina 6 dol.

„Kokiais keliais aš keliaučiau...“ Dainuoja Vokietijos lietuvių jaunimo kvintetas „Baltija“, kuris tiek daug pasisekimo sulaukė perėję vasarą jaunimo kongreso progą koncertuodamas Chicagoj talentų vakare ir kongreso uždarymo metu Toronte. Plokštelė kvintetą palydi Neo-Lithuanų orkestras. Įdainuota: Kokiais keliais bekliaučiau, Karių daina, Kauno gimnazistų valsas, Užtalės daina, Vyras prie jūros, Batukai, Pilkais keliais, Mėlynos akys, Dobiluos, Kai pamaciau aš ją, Oi neverk motinėle. Stereo, kaina 6 dol.

Žiburėlis, lengvos muzikos dainos: Žiburėlis, Senbernio daina, Išdykėlės, Kodėl? Mano laiškas, Knyga, Polka, Senas skerdžius, Šaukiu tave, Jūros laiškas, Negerki trečios, Baltasis intermezzo, Gera, Medžiotojų maršas. Dainuoja solistai su orkestrais. Stereo 6 dol.

Oi, toli, toli. Philadelphia lietuvių choro „Viltis“ įdainuotos dainos: Oi, kad išaušytų, Mergužėle, leltjėle, Einu per kiemą, Pavasaris, Oi, toli, toli, Atsisveikinimas su giria, Dobilėlis, Nei vėjas pučia, Vilties daina, Meno daina, Laukiu vis, Lietuvos šviesos keliu (B. Budriūno kantata). Stereo, 6 dol. Galima naudoti ir mono.

Anoj pusėj Nemunėlio. Lietuvoj įdainuota dainos: duetai ir solo: Aš artojas, Dobiluos, Atnešk padangę gryną, Lietučiui dulkant, O dalele tu mano, Rugenom nubėgs, Medžiotojo dainelė, Oi užlokli vartelius, Gėsta žaras, Parugy, Ant kalno karklai ir Anoj pusėj Nemunėlio. Stereo 5 dol.

Akvarelė. Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys. Akvarelė, Žalioji banga, Dar nežinia, Tu nan brangiausia, Motocikla pirk Rokas, Oi, oi, oi, Polka, Skamba turistų daina, Sūnus paklydėlis, Mažasis šelkas, Rytas be šešėlio, Daina apie Kauką, Jūreivių valsas, Klarnetų polka. Dainuoja choras, solistai ir duetai. Stereo, 6 dol.

Lietuvių kompozitorių solo dainos. Išpildo sopranas Birutė Kemežaitė su Romos simfoniniu orkestru: Sapnas apie šiaurę, Karvelėli, Išdykęs rudėnėli, Benamių daina, Dukružėle, Vakaras, Nemunėli, Ne margi sakalėliai, Klajūnui, Na, tai kas, Rugiagėlės ir Dainos, muzika ir gėlės. Mono 6 dol.

Pranaše Didis. Lietuviškos Lietuvių Evangelikų Lietuvių parapijos choro giesmės: Kantata-Pranaše Didis, Visa, kas gyva, garbina Jį; Nuo pavasario dvelkimo; Vakarinė lietuvių giesmė; Išstremtųjų giesmės ir Tiesos Dvasia. Mono 5 dol.

Sol. Antanas. Kūnys su orkestru dainuoja: Kūn lygūs laukai, Oi žinau, žinau, nepaketau, Tyliai, tyliai, Nemunėlis teka. „Jūr“ simfoninė

poema, Svajonėlė (kanklių ansamblis), Blusa, operų arijos: Don Zuanas, Eugenijus Onieginas ir Pagrobimas iš Seralio. Stereo 6 dol.

Labą Rytą. New Yorko lietuvių vyrų choro „Perkūnas“ įdainuotos dainos: Ramovėnų maršas, Tykus buvo vakarėlis, Nurimk, sesut, Vienuma, Alutis, Naktis graži, Karo žygio daina, Dainelė apie gaidelį, Daina, daina, Pražydo jazminai, Jau pravertos dvaro stonios, Lopšinė, Labą rytą, Baltos gėlės, Balnok, tėveli, Piliakalnis. Stereo, 6 dol. Galima naudoti ir mono.

Prisijuntimui pridėdama 50 c. Gaunamos Darbininko administracijoje.

NAUJAUSIOS KNYGOS

— Vacio Kavaliūno „Aidai ir šešėliai“. Premijuotas romanas. 5 dol.

— A. Musteikio „Kiauros riešučios“. Romanas. Kaina 4.50 dol.

— Ados Karvelytės „Ne tie varpai“, lyrika. Kaina 2 dol.

— Alojzo Barono „Abraomas ir sūnus“. Premijuotas romanas. Kaina 4.50 dol.

— Kipro Bielinio „Gana to jungo“, 5 dol.

— Kazys Pakštas, prof. J. Ereto parašyta monografija. Minkštasis viršelis 10 dol. kietais — 12 dol. Išleido L. K. Mokslo Akademija Romoj.

— Prano Naujokaičio „Pasisėjau žalią rūtą“. Romanas. Kaina 4 dol.

— Didysis jo nuotykis — Prof. J. Eretas tarnyboje Lietuvai. Kolektyvinis veikalas, redaguotas prof. J. Brazaičio. Kaina 5 dol.

— M. Raišupio „Dabarties kankiniai“. Lietuvos dvasininkų aukos rusų okupacijoj. Kaina 10 dol.

— Jurgis Krasnickas, 50 m. mirties sukakčiai paminėti. Red. V. Liulevičius. Kaina 4 dol.

— V. Čiziūno „Šeima tautinė bendruomenė“. Kaina 1.50 dol.

— Lietuvos spalvotas žemėlapis. Sulankstomas. 30x42. Kaina 3 dol.

— Fausto Kiršos „Palikimas“. Eilėraščių rinktinė. Didelio formato, 318 psl. Kaina 6 dol.

Vardinių, gimtadienio, velykinių kortelių su lietuviškais sveikinimais gaunama Darbininko administracijoje. Kortelių yra dviejų kainų: po 20 ir po 25 c. kiekviena, įskaitant ir persiuntimą.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškoniai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 8 dol.

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

Lietuviška trispalvė vėliavėlė gaunama už 75 c., su pastatymo kaladėle (baze) už 1 dol. Lietuviška ir JV vėliavėlės su pastatymo kaladėle — 1.50 dol. Didesnį skaičių užsisakant duodama nuolaida. Persiuntimo išlaidom pridėdama 50 c. Kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė gaunama už 75 c., su pastatymo kaladėle (baze) už 1 dol. Lietuviška ir JV vėliavėlės su pastatymo kaladėle — 1.50 dol. Didesnį skaičių užsisakant duodama nuolaida. Persiuntimo išlaidom pridėdama 50 c. Kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Sol. Antanas. Kūnys su orkestru dainuoja: Kūn lygūs laukai, Oi žinau, žinau, nepaketau, Tyliai, tyliai, Nemunėlis teka. „Jūr“ simfoninė

Valgių gaminimas. Virš 500 psl. knyga, kurioje randama visų lietuviškų valgių ir kepsnių patiekalai. Parašyta įgudusių autorių. Knygos kaina su persiuntimu 8 dol.

Venetian Blinds. Cleaned. Residential & Commercial. Call 379-8619 or 379-6654.

MAXIMUM SECURITY LIBERTY LOCKSMITH LTD.

HOMES — COMMERCIAL INDUSTRY LICENSED—BONDED—INSURED

AUTO LOCKSMITH ON FOREIGN AND DOMESTIC CARS

TRUE 24 HOUR EMERGENCY SERVICE

Tel. 284-2200

818 Flatbush Ave.

Bet. Caton Ave. & Linden Blvd.

GRAND OPENING!

SAL & SONS JEWELERS

3546 Long Beach Rd., Oceanside in the Times Square Shopping Center (516) 536-8046

WIN A DIAMOND RING FREE!

Just fill out this coupon & drop in the drawing box at Sal & Sons Jewelers for these valuable prizes!

NAME _____ ADDRESS _____ TOWN _____ PHONE _____

EARLY SEASON SAVINGS
SAVE 64%
SALES • SERVICE
Raytheon, R.F. Communications, Benmar, Pearce, Simpson, Ross, Sonar, Calmek, Wood-Freeman, Shakespeare, Antenna Specialists — ALL UNITS PERFORMANCE-CHECKED

L & N MARINE ELECTRONICS
11 NOXON ST. (OFF RIVER AVE.) PATCHOGUE 516-475-3128

Get Acquainted SPECIAL \$75.00 Dance Course
• 3 PRIVATE HOUR LESSONS
• 3 GROUP HOUR LESSONS
• 2 PARTIES For Only \$15

El Bravo DANCE STUDIO (215) 295-0190
10 A.M. to 10 P.M. Free Parking
Lincoln Point Center 824 W. Trenton Ave. Two Miles From Calhoun St. Bridge, Next To Morrisville Airport, Morrisville, Pa.

FRANK C. DAVID INC. FUNERAL HOME
31st Street & 39th Ave. Astoria, L. I. C.
Mr. Anthony S. Eppolito
Funeral Director
Call 212 729-3400
Off Street Parking Facilities

Here is The All New "CANINE TOILET (TM)"

It works like nothing you've ever seen before. Dogs no longer have to keep dirtying the streets; they can be as clean as humans. Draw string bags you simply throw away.

Put an end to complaints and harassment of man's best friend. \$3.00 per unit, \$1.45 for 25 throw-away bags plus \$1.00 handling, postage. Send to:

HOUSE OF FERN DEPT. CA.
28 Lincoln Terrace Bklyn, N.Y. 11235
PHONE: 743-4038

When your dog begins to squat, simply place the bag at the end of the rod underneath and collect the refuse.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE
Soft Ice Cream & Short Order Take Out. Drive In. All equip. inc. Grosses \$16,000 summer only. Excellent year round potential for right party. Liberal terms and financing available. Full price only \$55,000. Act Now! (201) 244-7800. Please call collect.

Taxes prepared. Have your Income Tax prepared at your convenience in your home or business. For Appt. Call 768-5910 Mr. James Hassan

RAY & RAY CONTRACTORS
Painting Inside & Outside. Estimates Given. All Work Guaranteed
Call 356-7046 or 212 356-7620

WAMPEE MOVING AND DELIVERY
Local Lic. & Bonded for Office and Household moving. 3 Men & Truck \$25.00 per Hour Call 966-7040

TEACHING POSITIONS OPEN AT SCHOOL OF LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

The School of Library and Information Science, State University College of Arts and Science, Geneseo, New York 14454 is inviting applications for the following positions:

Specialist in Children's Services. Responsible for teaching in the field of children's literature and services. The candidate should hold the Ph.D. or be near completion of same. Appropriate experience desired.

Specialist in Media. Responsible for the development and teaching of graduate courses in the area of media and library-media. Appropriate experience in a number of types of libraries or media centers is desired. Should hold the Ph.D. or be near completion of same.

We are an Equal Opportunity Employer

Please send a resume to: The Dean School of Library and Information Science, State University College of Arts and Science, Geneseo, New York 14454

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER Michigan 2-4130

HAPPINESS is a CRAFTSMAN WEDDING ALBUM
Prices Start Under \$175
"Our Only Studio"
Craftsman PHOTOGRAPHERS
6901 Bergenline Ave. GUTTENBERG, N.J.
OPEN MON. and THURS. EVES.
Phone: (201) 869-8910

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radijo valanda šeštadieniais nuo 4 iki 5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaintide, N. J. 07092, TEL. (201) 232-5565.

New Jersey — "Muslo of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vakar. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laivės 21burys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kesys, TW 4-1288 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Višėnis, 179 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 8-7209; FM bangomis 107.9 m. WHIL 1490 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vjd.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 161.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

LITAS

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
ŪKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.
86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS
(212) 441-6947

Litas Travel Service,
87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA NOMEDA ALEKSANDRAVICIUS
(212) 846-1650

BAKER ROOFING & SIDING
Specializes in Skylights & Gutters. Also Removes & Rebuilds Chimneys. No Job is Too Small or Too Large. Prompt Service—Guaranteed Work. 50% Dis. Now—Free Est. 799-7269.

HOTEL FOR Retired Sr. Citizens. 3 home cooked meals Room & laundry service. (201) 746-3308. Essex Guest House of Montclair, 271 Claremont Ave. Montclair, N.J.

EXPAND YOUR HORIZONS
Enroll Now or Transfer to **ST JOSEPH'S College**
Bennington Vermont 05201
In the Heart of the Ski Country, 16 Accredited Two year Associate Degree Programs, Liberal Arts and Business Science. Tuition \$1200 per year. Financial Assistance available. Co-ed. Non Sectarian Dormitories for Men and Women. Write, St. Joseph's College, Bennington, Vt. 05201 or Call (802) 442-5427

SUNOCO 32 Open 7 days a week. General Auto Repairs, Road Service, Tires, Batteries, Accessories, 322 32nd St. Union City, N.J. also located at 3711 Kennedy Blvd. Jersey City, N.J. Ask for Mr. Juan Alvarez, Rally Motors, Guaranteed Used Cars, Easy Financing Call (201) 795-1450 or (201) 795-1620

JIMMEY EDWARDS RUBGISH REMOVAL
For Your Homes, All Work Guaranteed
759 MacDonough St. Brooklyn, N.Y. Call 768-1661 Days 668-1778 Nites

INVESTMENTS FULL INVESTMENT SERVICE
Mutual Funds
FIRST HARVARD & CO.
Rosa Innamore
212 349-6883

WEIGH-IN LTD.
Knights of Columbus, 1889 North Grand Av., Baldwin, L.I. Meets Mondays at 10 A.M., 1 P.M. & 7:30 P.M. in Nassau call operator for Ent. No. 4727 Free Toll Call

WINFIELD — JONES
Painting & Contractors, Exterior & Interior, Halls, Rooms, Apartments 1st Class Work at Reasonable Rates. Also do Rigging (Special Rigging) Call 756-0383 Lic. No. 3499

Apreiškimo parapijos žinios

UŽDAROMA PARAPIJOS MOKYKLA

Šių mokslo metų pabaigoje uždaroma Apreiškimo parapijos mokykla. Ateinantiems mokslo metams jos mokiniai bus grupėmis paskirstyti į kaimynines katalikiškas mokyklas. Mokyklos uždarymui pritarė ir vyskupijos mokyklų komisija, ir pats vysk. Francis Mugavero taip nutarė. Uždaroma dėl šių priežasčių: 1. Apreiškimo parapijos pajamos nepajėgia padengti mokyklos išlaikymo išlaidų. 2. Senas mokyklos pastatas reikalauja kapitalinio remonto, o tokios naštos parapija negali apsiimti. 3. Vienuolių mokomojo personalo beveik nėra. Reikia samdyti mokytojus pasauliečius ir jiems mokėti pilnas algas.

Mokinių tėvai, išklause vyskupijos vikaro kun. Cullen pranešimo, suprato parapijos finansinę sunkią padėtį ir sutiko su siūlymu.

Gavėnios rekolekcijos mūsų bažnyčioje vyksta sekmadieniais 11 val. mišių metu. Pamokslus sako Tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM. Jis taip pat klauso išpažinčių prieš mišias nuo 10:30 iki 10:50 v.

Jaunimui gavėnios rekolekcijos bus balandžio 13 ir 14, penktadienį ir šeštadienį, 8 v.v. ir Verbų sekmadienį 11 val. mišių metu. Po mišių — parapijos salėje komunikijos pusryčiai. Penktadienį ir šeštadienį pamokslus sakys Manhattano kolegijos Šv. Rašto profesorius kun. Antanas Rubšys, Verbų sekmadienį jaunimui pritaikyta pamokslą pasakys Tėv. dr. V. Gidžiūnas, O.F.M. Kun. A. Rubšys kalbės komunikijos pusryčiuose ir rodys skaidres apie Šv. Žemę.

Klebonas kun. P. Raugas nuoširdžiai kviečia visą lietuvišką jaunimą dalyvauti šiose rekolekcijose. Jaunimo organizacijų valdybos prašomos išsiuntinėti kvietimus savo nariams.

Maironio lituanistinės mokyklos vakaras bus balandžio 1, sekmadienį, parapijos salėje. Viršutinėje salėje bus vaidinimas — Grybų karas, apatinėje salėje bus loterija ir vaišės.

Parapijos choro velykinė komunikacija bus balandžio 8 d. 11 val. mišių metu. Po mišių tuoj pat bus pusryčiai.

Religinės muzikos koncertas bus balandžio 15, Verbų sekmadienį. Parapijos choras ir solistai atliks Česlovo Sasnausko "Requiem" mišias.

Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopos velykiniai pietūs bus balandžio 29, Atvelykių sekmadienį, 1 v. parapijos salėje.

Mirusieji: Juozas Samulionis, 79 m., iš Woodhaven, N.Y., mirė vasario 19, palaidotas vasario 22 Šv. Jono kapinėse; Leonilda Mikuckienė, 77 m., iš Flushing, N. Y., mirė vasario 26, palaidota kovo 1 St. Mary's kapinėse, Flushing.

Vilnelės galvosūkių atsakymai: 1. Smetona. 2. Vytiš. 3. Rūta. 4. Kazys. 5. Kudirka. 6. Mindaugas.

Rašytojas Jurgis Jankus su Vaizganto Kultūros Klubo valdyba ir programos dalyviais. Iš k. sėdi — Rima Bružienė, Jurgis Jankus, Vanda Galbuogytė, stovi — Jonas Rūtenis, Pranas Naujokaitis, Algimantas Bružas, Paulius Jurkus. Nuotr. V. Maželis

POPIETĖ SU RAŠYTOJU JURGIU JANKUM

Vaizganto Kultūros Klubas kovo 11, sekmadienį, Kultūros Židinyje suorganizavo popietę su rašytoju Jurgiu Jankum, kuris nuolat gyvena Rochester, N.Y. Atvykęs iš vakaro, svečias buvo sustojęs pas dr. Bronių Nemicką, su kuriuo drauge mokėsi mokytojų seminarijoje Šauliuose.

Į popietę 4 v. žmonių susirinko apie 50. Galėjo būti ir daugiau, bet tuo metu buvo blogas oras. Dėl oro ir žmonės vėlinosi, taip popietė pradėta su pusvalandžio pavėlavimu. Pradėjo ją Jonas Rūtenis, apžvelgdamas Vaizganto klubo veiklą ir pakviesdamas Paulių Jurkų pristatyti svečių rašytoją.

Pirmiausia buvo prisiminta, kad Jurgis Jankus pradėjo bendradarbiauti spaudoje 1923, t.y. prieš 50 metų. Buvo apžvelgta J. Jankaus kūryba, trumpai pristatyta ties viena kita autoriaus knyga. 1938 išleido du romanus — Egzaminai, Be krantų. Toliau buvo dvi dramos — Audronė, Sūnus. Pokario Vokietijoje jis išleido: Velnio balą (Literatūros metraštyje, vėliau ji buvo išversta ir atskirai išleista vokiškai, flamandiškai, itališkai). Naktis ant morų, 1948, gavusi Krašto švietimo valdybos premiją.

Atvykęs į Ameriką, gyvenimą pradėjo labai darbingai — leido knygą po knygos: 1951 m. novelių rinkinys — Pirmasis rūpestis, 1952 m. romanas — Paklydę paukščiai, 1953 vaikas — Po raganos kirviu, 1954 Namas geroje gatvėje, laimėjęs Liet. Rašytojų Draugijos premiją, knyga vaikams — Senas kareivis Matutis. Po ilgos pertraukos 1967 pasirodė drama "Peilio ašmenimis". Knygai paskirta LRD draugijos premija. Šiais metais išeina novelių rinkinys — Užkandis. Knygą leidžia Ateitis, spausdina pranciškonų spaustuvė Brooklyne.

Trumpai buvo paliestas ir jo rašytų darbų stilius, dramatinė intriga, psichologinis realizmas, kuriame nėra konkrečios tik-

rovės.

Tokie literatūros vakarai su vienu rašytoju duoda progos geriau pažinti patį autorių, jo rašymo būdą, skaitymą. Tuo pačiu ir jo kūryba pasidaro artimesnė, suprantamesnė.

Jurgis Jankus skaito labai savitai, pavaiščioldamas, gana aiškiai, surinkdamas visų dėmesį. Pirmasis jo skaitytas dalykėlis "Kryžius" vaidavo maro metus, kaip pasirodė pats Kristus.

Toliau buvo pokalbis su autoriumi. Pokalbį pravedė rašytojai Pranas Naujokaitis ir Paulius Jurkus. Jie klausinėjo, kaip ir kada parašė kokius veikalus, kaip atėjo idėja ir t.t. Iš tų klausimų paaiškėjo J. Jankaus pažinimą į kūrybą, paaiškėjo, kad jis niekada neskaito, kas jau atspausdinta. Net užmiršta knygos turinį, žino tik pagrindinę idėją. Buvo sustota ir prie jo intrigos. Visa tai esą jo vaizduotės

padaras. Jo visoje kūryboje nėra konkrečios realybės.

Svečias atsakinėjo gyvai, žaisdamas sąmojais. Pasikalbėjimas buvo įdomus.

Dabar Jonas Rūtenis kalbėjo apie svečio dramą "Peilio ašmenimis". Apibūdino pačią dramą ir pristatė jaunuolius Vanda Galbuogytę ir Algimantą Bružą. Jie paskaitė vieną ištrauką.

Antruoju skaitymu Jurgis Jankus paskaitė nuotaikingą novelę Severiuko velykinė (Ji spausdinama šiame Darbininko numeryje 4 psl.).

Gale pirmininkas padėkojo visiem, kurie prisidėjo prie triūso. Šio vakaro šeiminkės buvo Žilvilė Jūrienė ir Emilija Jurevičiūtė, taurininku Algis Česnavičius.

Vaišių metu visi turėjo progos pakalbėti su svečiu, paprašyti autografų. Buvo parduota kelialika jo "Peilio ašmenimis".

Sekmadienio vakarą J. Jankus

IŠ STATYBOS KOMITETO POSĖDŽIO

Kultūros Židinyje kovo 16, šalia vykstančio šachmatininkų turnyro, Ramovėnų susirinkimo ir jaunimo parodos darbų, viename kampe rado vietos ir Židinio statybos komitetas. Komitete, kaip žinoma, dalyvauja įvairių organizacijų atstovai, kurių šį kartą susirinko 13 asmenų. Statybos komiteto pirmininkas tėv. Paulius Baltakis, OFM, savo pranešime pirmiausia pristatė V. Steponį ir Alg. Šilbajorį — du naujus komiteto narius, kurie atstovaus Lietuvių Atletų Klubui. Dailininkų Sąjungos narys K. Žoromskis priimtas kaip patarėjas Kultūros Židinio pritaikymui menų parodom. Komiteto narys J. Rūtenis taip pat pažadėjo pagalbą vidaus įrengimų ir dekoravimo reikaluose.

Spaustuvės naujasis priestatas numatomas greitai laiku užbaigti, o senajam namui atremontuoti ir pertvarkyti Darbininko redakcijos ir administracijos reikalavimams pakviestas kontraktoriaus Alg. Jankauskas. Spaustuvės ir Darbininko namo įrengimo išlaidom padengti šiuo metu vykdomas atskiras vajas. Visi geros valios lietuviai prašomi, kiek išgalės leidžia, prisidėti aukomis.

LB pereito vajas ir suruošto baltiaus rezultatai bei apyskaita numatyta pristatyti

L.S.T. Korp. Neo Lithuania išleistas plokštelės: Grojame jums, kaina 6 dol., Vivat Academia 2 pl. albumas 8.50 dol. Abu albumai su 3 plokštelėmis, su persiuntimu 15 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

Norėčiau skristi, G. Gudauskienės naujos dainos su gaidomis mažiesiems ir jaimesiems. Kaina 2 dol. Kreiptis į Darbininko adm.

ti organizacijom ir visuomenei balandžio 6.

Statybos darbam sparčiai vykstant, gegužės 13 įvyks Židinio "kazinės" arba vainiko iškėlimo pobūvis, į kurį visuomenė kviečiama atsilankyti.

Lešų telkimo pirm. A. Reventas pranešė, kad per paskutinius 5 mėnesius sutelkta arti 124 tūkstančių dolerių, iš kurių virš 24 tūkstančius atnešė abu bingo žaidimai, o virš 99 tūkstančių surinkta aukomis. Skaičia dideli. Jie pasiekti geros valios, darbo ir pasiaukojimo dėka. Statybos kontraktui apmokėti dar reikia per artimiausius 4 mėnesius sutelkti apie 180 tūkstančių dolerių.

Pastebėta, kad dar užsilikę apie 450 neįpildytų pažadų. Pereito vajas ir baltiaus metu labai maža dalis pažadų tebuvo ištesėta. Kadangi pažadų bendra suma siekia arti 50 tūkstančių dolerių, buvo nutarta kreiptis į pasižadėjusius asmenis asmeniškai, per organizacijas ir per spaudą. Kultūros Židinio pasta-tai jau kyla, greit bus įžengta į naujas patalpas. Prieš keletus metus padaryti pažadai turėtų būti kuo greičiau išpildyti, nes nuo jų daug priklauso Kultūros Židinio likimas.

Posėdyje taip pat buvo svarstyta kai kurie praktiški statybos pakeitimai, kilnojamo turto kainos, užbaigimo vajas, atidarymo išlaidoms bei pokylis ir Židinio statybos užbaigimo leidinys. Kitas statybos komiteto posėdis numatytas balandžio 9. Ateinantieji keli mėnesiai bus labai kritiški Kultūros Židinio statybos vykdyvumui. Statybos komitetas apeliuoja į New Yorko ir aplinkinių vietovių lietuvių paspartinti aukas ir pastangas, kad šių lietuviškų namų statyba būtų laiku ir sėkmingai užbaigta.

BOSTONO ŽINIOS

Kun. Alberto Kontauto, Kunigų Vienybės pirmininko, 25 m kunigystės sukaktis minima gegužės 13. Pamaldos bus Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje 4 v. popiet. Banketas — 5:30 v. Liet. Piliečių draugijos salėje. Šiam pagerbimui surengti yra sudarytas komitetas, į kurį įeina: Aleksandras Chaplikas, John Contons, William Gorsky, Albertas Juritis, dr. Petras Kaladė, dr. Anthony Kapochy, Juozas Kapočius, Adelė Martus, Mary Mickech, Ann Norinkavich, Josephine Sakevich, Antanas Škudzinskas, Lioningas Švelnis, Mildred Vallis, Felix Zaleskas ir Frances Zerveckas. Komitetui pirmininkauja dr. Anthony Kapochy ir William Gorsky.

Bostono arkivyskupas Humberto Madeiros popiežiaus buvo pakeltas į kardinolus. Dabar jis grįžo iš Romos su kardinolo skrybėle. Aerodrome bostoniškiai jį gražiai sutiko. Bostone kardinolas yra neseniai, bet jo įtaka čia pasidarė didelė. Buvęs kardinolas R. Cushing buvo

svečiavosi pas savo bičiulį Alfonsą Samušį, pirmadienį atsikėlė į pranciškonų vienuolyną ir iš čia lankė muziejus, siekė net dr. D. Jasaitį. Apsilankė ir Darbininko redakcijoje. Išvyko antradienio popietėje.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

16 DIENŲ

Kaina nuo \$641.00

Vyksta:

Liepos 18

Gegužės 23

Rugpjūčio 8

Birželio 6

Rugsėjo 5

Birželio 27

Spalio 3

Liepos 11

Gruodžio 21

Jungtis prie grupių galima Bostone arba New Yorke.

Lietuvoje šios grupės praleis po 11 dienų, Maskvoje arba Leningrade 2 dienas ir Helsinkyje 2 dienas

Grupių dalyvių skaičius ribotas — NESIVELUOKITE Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Šavininkė: Aldona Adomoniene

Air fares subject to Government approval

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1883

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigaitis. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

• Regular a/c — 5% %

• 1 year Term Deposit — 5% %

• Special Notice a/c — 5%

• 2 year Term Deposit — 6%

All Accounts Compounded Daily

Cape Code "Old Silver Beach" W. Falmouth, (Mass.) prie šiltos Golfo srovės, švarus ir pats maloniausias pajūrys. Rami ir poilsui geriausia vieta. Patogiai ir gražiai įrengti kambariai, geras maistas ir nuoširdi bei šeimyniška aplinka. Taip pat gaminamas Dietinis maistas ir atsižvelgiama į svečių pageidavimus. Motorinė valtis graži ir geras žūklavimasis. Kaina prieinama. Galima patiems gamintis maistą.

Svečiai norintieji ramiai ir maloniai pailsėti, pasimaudyti šiltam Atlanto vandenyne, prašomi skubiai siųsti užsakymus.

VASARVIETĖ "DAINA"

Sav. A. Daukantienė-Morlarty

124 Bellevue Rd.

Squantum, Mass. 02171

Tel. 1-617-328-4293

A.A.

Leonildai Mikuckienei

mirus, jos dukrai Irenai ir žentui Jurgiui Okuniams nuoširdžią užuojautą reiškia

Ingelevičiai

A.A. Ignei Veleckui

mirus, Jo mielai žmonai Malvinai, dukrai ir sūnams reiškiamo gilią užuojautą

Petronėlė ir Antanas Petkeltai

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Redakcija455-7281
Administracija452-2923
Spaustuvė452-6916
Vienuolynas455-7068
Kultūros Židyns827-9865

Darbininko skaitytojai, kurie gauna laikraštį pavėluotai ar nereguliariai, prašomi rašyti skunlus Brooklyno pašto viršiniui adresu: Postmaster General, Brooklyn, N. Y. 11201. Rašte pažymėti kada laikraštis gautas. Pašto vadovybė administracijai yra pareiškusi, kad nori šį reikalą sutvarkyti, kad visi skaitytojai gautų Darbininką laiku.

Kalbininko prof. Antano Salio minėjimas įvyks kovo 25, sekmadienį, 3:30 val. po pietų Kultūros Židinio patalpose. Paskaitininkai dr. Vincas Maciūnas ir kalbininkas Leonardas Dambriūnas apžvelgs mūsų didžiojo kalbininko gyvenimą ir darbus. Po minėjimo kavutė su pyragaičiais. Visus maloniai kviečia L. K. Mokslo Akademijos New Yorko židyns.

Kat. Federacijos New Yorko apskrities šeimelis šaukiamas kovo 25, sekmadienį, Angelų Karalienės parapijos salėje, 11 val. bus bažnyčioje pamaldos, seimas prasidės 1 val. Paskaitą šeimelyje skaitys seselė iš Putnamo. Valdyba ir išdo globėjai padarys pranešimus. Bus renkama nauja valdyba. Visos Federacijos priklausantios organizacijos bei draugijos prašomos atsitiesti po du atstovus, aprūpinti juos įgaliojimais.

Arkivysk. J. Matulaičio minėjimas bus kovo 25, sekmadienį, Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje per 11 val. pamaldas. Pamokslą apie jį pasakys kun. St. Yla iš Putnamo. Pageidaujama, kad minėjime dalyvautų organizacijų ir draugijų atstovai su vėliavomis. Po pamaldų — parapijos salėje kavutė.

SPAUSTUVĖS — DARBININKO

STATYBAI AUKOJO

Po 100 dol.: A.A. Grigai, Jamaica, N. Y., anksč. K. Ž. 100; R. F. Kazlai, Hollis Hills, N.Y., anksč. K. Ž. 200; Kaz. Račkaskas, R. Hill, N. Y., anksč. K. Ž. 100.

Po 25 dol.: Ed. Pilis, Noank, Conn., J. Urbanavičiūtė, Spring Valley, N. Y., anksč. K. Ž. 457.

Po 20 dol.: Aušra Sidlauskaitė, Richmond Hill, N. Y., J. Tutinas, Brooklyn, N. Y., anksč. K. Ž. 270.

18 dol.: A. Šilbajoris, Richmond Hill, N. Y., anksč. K. Ž. 602.

Po 10 dol.: J. B. Mikaluskai, Richmond Hill, N. Y., anksč. K. Ž. 250, J. Sirutis, Brooklyn, N. Y., anksč. K. Ž. 65, Marta Savinis, Great Neck, N. Y., anksč. K. Ž. 110; Ig. Kazlauskas, Great Neck, N. Y., anksč. K. Ž. 330, P. Kvarinskienė, R. Hill, N. Y., anksč.

LB New Yorko I-sios apylinkės narių metinis susirinkimas šaukiamas kovo 25, sekmadienį, po 11 val. pamaldų Apreiškimo parapijos mokyklos patalpose. Visi nariai kviečiami dalyvauti. — Valdyba.

Jaunimas ir jo menas, studentų ir moksleivių ateitininkų organizuota jaunųjų dailininkų paroda, praėjo sėkmingai. Buvo išstatyta 104 kūrinių bei fotografijos. Paskirtos premijos už tapybą, grafiką, fotografiją, priitaikomąjį meną, piešinį. Paroda vyko kovo 17-18 Kultūros Židinyje. (Platesnis aprašymas bus kitame Darbininko numeryje).

Ateitininkų sąskrydis, rengiamas studentų ateitininkų, bus kovo 24-25. Pradžia 12 v., šeštadienį, pas Joną Vainių, 80-39 87 Road, Woodhaven, N.Y. Vakare bus šokiai Apreiškimo parapijos salėje. Sekmadienį — 11 val. pamaldos Apreiškime, po pamaldų pusrėčiai — tos pačios parapijos salėje. Rengėjai kviečia visą susidomėjusį jaunimą dalyvauti šiame sąskrydyje.

Maironio lituanistinės mokyklos vakaras bus balandžio 1 Apreiškimo parapijos salėje. Mokiniai suvaidsins Grybų karą. Veikaliuką režisuoja R. Česnavičienė. Taip pat bus ir pasilinksminimas, vaišės, mokiniam ir tėvam, vaiks didelė loterija. Visi kviečiami dalyvauti ir tuo paremti lituanistinę mokyklą, kuriai išlaikyti trūksta pinigų.

Solistas Arnoldas Voketaitis kovo 28 d. 8 v.v. dainuoja Carnegie Hall su Pittsburgh simfoniniu orkestru. Diriguoja William Steinberg. Bus atlikta Beethoveno 9 simfonija.

KAS BUS BALFO POPIETĖJE?

Balandžio 8, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinio patalpose Balfio šimtas skyrius rengia savo popietę, kur bus audinių parodėlė, veiks didelė loterija ir drauge bus kavutė.

Praeitą rudenį įvykęs Balfio vakaras nesutraukė numatyto skaičiaus rėmėjų. Taip liko daug daiktų, suaukotų loterijai. Tuos daiktus laikyti iki kitų metų Balfio vakaro neapsimoka, nes daiktai užima vietą patalpose ir taip pat sudulksta.

Taip Balfio šimtojo skyriaus valdybai kilo mintis surengti popietę su loterija, kavute ir audinių parodėle.

Parodoje bus išstatyti iš Lietuvos atgabentų įvairiausių audinių: lovatiesių, staltiesių, užuolaidų, rankšluosčių, juostų, pagalvėlių ir k. Bus galima netik pasigrožėti lietuviškais raštais, bet taip pat ir už prieinamą kainą nusipirkti. Paroda bus atidaryta 4 v. popiet. Apie audinius kalbės dr. Marija Žukauskienė.

Parodos metu veiks loterija. Atsilankiusieji taip pat galės pasivaikinti namie keptais pyragais bei kava.

Visi Balfio rėmėjai kviečiami balandžio 8 atsilankyti į Balfio popietę ir savo auka paremti vargstančius. Visus nuoširdžiai kviečia Balfio šimtas skyrius.

RENGIAMAS VD UNIVERSITETO MINĖJIMAS

L.S.T. Korpl Neo Lithuania Filisterių Sąjungos iniciatyva yra organizuojamas jungtinis akademinis ir profesinių organizacijų komitetas Vytauto Didžiojo Universiteto 50 metų sukakčiai atžymėti Didžiajame New Yorke. Į šį komitetą yra pasižadėję deleguoti atstovus šios organizacijos: ateitininkai, neolituai, studentai skautai, Fraternitas Lituania, Gaja, Gydytojų draugija New Yorke, N. Y. ir New Jersey dantų gydytojų draugija, Inžinierių architektų sąjunga ir Teisininkų draugija.

Kas norėtų audinius, gintarus ir medžio drožinius Balfio popietę parduoti, prašom juos kuo greičiau pristatyti po 6 v.v. šimtojo Balfio skyriaus vicepirmininkei J. Gerdvilienei, 88-10 80 St., Woodhaven, N. Y. tel. 642-0288.

A.L. Tautinės Sąjungos I-jo skyriaus susirinkimas bus kovo 23, penktadienį, 7:30 v.v., 94-25 Jamaica Ave svetainėje. Bus svarstoma Liet. Bendruomenės tarybos rinkimai, Sąjungos seimo reikalai ir k.

Balfio centro valdybos posėdis bus 22, ketvirtadienį, 6 v.v. Balfio centro patalpose Brooklyne.

KUN. S. RAILA DĖKOJA

Kun. Stasy Raila, po nugaraulio operacijos išėjęs iš ligoninės, daktarų patarimas, išvyko poilsiauti į Floridą ir ten sustojo pas kun. A. Senkų. Iš ten jis rašo:

“Kadangi čia švelnus ir šiltas oras, tai tikiu, kad sustiprės sveikata, kuri buvo gerokai sušlavavusi virš 3 mėnesių sergant. Nuoširdžiai dėkoju kiekvienam ir visiems, kurie pareiškė savo linkėjimus, lankė ligoninėje, ypač meldėsi mano intencija. Visų nuoširdumas stipri mane. Iš savo pusės nepamiršiu jų, ir mano malda kils pas Aukščiausiąjį už Jus, mano gerieji bičiuliai. Ačiū”.

Brooklyn, Highland Blvd., parduodamas vienos šeimos plytų namas, vienu šonu sujungtas su kitu. Yra garažas. Gazo šildymas, 3 miegamieji, pusantrios vonios, erdvus salionas, valgomasis, šeimos kambarys, virtuvė, žaidimų kambarys su virtuve, įrengta palėpė. Reikia pamatyti, kad būtų galima tikrai įvertinti. Kam įdomu, gali skambinti MIDWAY 7-6148.

Viena noriu gauti nuomai butą pirmame aukšte iš 2-3 kambarių ir virtuvės, Woodhaven, N. Y., tarp 85-100 gatvių arba prie Park Lane. Skambinti tel. 441-1164.

Kat. Moterų Sąjungos 24 kuopa, įvertindama lietuviškos spaudos reikšmę, Darbininko palaikymui atsiuntė kuklią auką — 5 dol.

Paieškoma moteris, kuri turėtų geras rekomendacijas. Reikia valyti daktaro ofisą 2 kartus per savaitę. Skambinti BU 2-4638.

Kas nori pirkti laikrodėlių papigintomis kainomis, prašom kreiptis į patyrusį laikrodininką Stasį Citvarą. Taip pat jis laikrodžius taiso. Kreiptis darbo dienomis vakarais, šeštadienį ir sekmadienį — visą dieną. Telefonas 847-7634.

Kovo mėn. 31 d. nuo 12 val. iki 9 val.
Balandžio 1 d. nuo 1 val. iki 8 val.

MARIJOS ŽUKAUSKIENĖS tapybos darbų paroda

Kultūros Židinyje

Atidarymas — šeštadienį 7 val. vakaro.

Parodą globoja LB New Yorko Apygarda

LB New Jersey apygarda maloniai kviečia visus į

JAUNŪJŲ TALENTŲ VAKARĄ

kovo 31 d., šeštadienį, 7 val. vak. Lithuanian Liberty Hall salėje, 269 2nd St., Elizabeth, N.J.

Programoje tautiniai šokiai, jaunieji talentai, užkandžiai, gėrimai ir šokiai.

Įėjimo auka \$2.00.

Bilietai gaunami LB apylinkėse ir prie įėjimo.

Pelnas jaunimo reikalams.

Prel. Jonui Balkūnui,

klebonui emeritui, pagerbti

BANKETAS IR ŠOKIAI

bus balandžio 27 d. 8 v.v. Queens Terrace salėje, 69 St. ir Roosevelt Ave. kampas, Woodside, N.Y.

Bilietas asmeniui — 17.50 dol.
Bilietų galima gauti Maspetho klebonijoje

8 val. — kokteilial

Groja Joe Thomas orkestras

Rengia —

Parapijos organizacijų komitetas

jaunuimui visuotiniame NY jaunimui
Apreiškimo parapijos salėje

j
a
u
n
i
m
o
š
o
k
i
a
i

šešt., kovo 24 d.

8 v.v.

Įėjimas 2 dol.

rengia NY stud. ateitininkai

Kultūros Židyns auga. Nuotraukoje matosi išlietos kafiterijos lubos arba salės grindys. Toliau statoma spaustuvės antras aukštas. Nuotr. P. Bivainio

KOVO MĖNUO — SPECIALUS VAJUS SPAUSTUVĖS IR DARBININKO NAMAM UŽBAIGTI IR ĮRENGTI

Spaustuvės priestatas ir įrengimas atsiels apie 140,000. Angelų Karalienės parapija pirmoji ėmėsi iniciatyvos, kad šie spaudos namai kiltų skaitytojų dėka. Parapija spaustuvės reikalams aukoja 25,000 dol.

Kiekvienas Darbininko, Aidų, Varpelio, Karlo, Tėvynės Sargo, J. Laisvę, Garso, Medicinos ir kitų čia spausdinamų leidinių skaitytojas yra maloniai prašomas prisidėti prie šių spaudos namų užbaigimo bent 10 dol. auka.

FRANCISCAN FATHERS BUILDING FUND
680 BUSHWICK AVENUE
BROOKLYN, N.Y. 11221

Siunciu Spaudos Namam dol.
Vardas, pavardė
Adresas